Poštnina plačana v gotovini

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 din

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX. Ljubljana, 15. aprila 1937 Štev. 15.

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/1 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 din znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostolpčna petitna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 mm) din 7'—. Med oglasi stane vsaka petitna vrstica din 4'50. Notice: vsaka beseda din 2.—. Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasni davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Edino, kar je res vredno na svetu, so otroci, delo in mir duhá.

Gloria Swansonova

Danes:

Med Berlinom in Tokijem

Naša nova zgodba iz resničnega življenja

Gl. stran 4

Živite v sedanjosti!

So ljudje, ki jim ni dano, da bi živeli za sedanjost in se tudi sicer branijo, da bi to storili. Ne umejo uživati življenje, kakršno se jim ponuja s svojo neposnemljivo mešanico veličine in malenkosti. Umikajo se prostoru in času.

Nekoč je prebirala romantična žena romantične knjige, sanjala je, kako jo bo vitez v bleščečem oklepu ugrabil in jo odpeljal v docela književnostno Jutrovo deželo, kjer plešejo njej v razvedrilo pod palmami ob robu s fajansami obloženega bazena očarljive bajadere.

Današnji dan je kino tisti, ki terja od njega, da jo popelje v pravljični svet. O izumetničenih in dolgih poljubih sanja, o milijarderjih, ki se poroče s svojimi plavolasimi tajnicami, o elegantnih razbojnikih z razkošnimi avtomobili. Njena napaka je, da ne mara gledati življenje takšno, kakršno je. Ker si želi in pričakuje nemogoče stvari, zanemarja mogoče, ki bi ji utegnile prinesti veliko radost. Tako ubija sedanjost na rovaš prihodnosti.

Francoski pisatelj Henri Bernstein nam slika v lepi gledališki igri »Potovanje« srečno zaljubljeno dvojico. Nič slepilnega ni v njuni sreči. Ta dva človeka sta všeč drug drugemu, sta ustvarjena drug za drugega in se dobro razumeta. Zdajci pa mož izve, da je bila njegova prijateljica pred davnim časom v prijateljskih stikih z neko osebo, ki se zdi njemu hudo smešna. Pri priči je vsa njegova sreča zastrupljena. Pripravljen je napraviti konec z dekletom, pripravljen je žrtvovati blaženost sedanjosti daljnemu prividu preteklosti, ki je za njegovo dekle le še skoraj docela pozabljen spomin. Naposled vendar zmaga pamet, zakaj Bernstein in njegovi junaki se obračajo že nekaj let proč od romantike in se čedalje bolj navdušujejo za preproste in človeške razplete. Tudi junak te igre spozna: v zaljubljenosti sedanjosti bo boleča slika brž obledela in zatonila v pozabljenje.

Posnemajmo torej tistega državnika, ki je dejal:

»Kdor živi samo v preteklosti, je norec, kdor živi samo v bodočnosti, je sanjač; jaz živim tem petim minutam, ki me zdaj čakajo!«

Zato nikoli ne dovolimo, ne v politiki ne v ljubezni, da bi se kakršen koli privid vsilil na prostor živih!

André Maurois

van Zeeland,
predsednik belgijske vlade.

Leon Degrelle,
vodja reksizma.

Razgled po svetu

Dvoboj je končan

Ves propagandni tam-tam ni Degrellu nič pomagal: dobil je še manj glasov kakor lani! — Obiski po evropskih prestolnicah

Ljubljana, 14. marca.

»Vodja je tisti, ki nikoli ne dovoli, da bi mu kdo rekel, da se je zmotil.«

Te besede je zapisalo reksistično glasilo »Soirées« dne 3. novembra 1933. Človek bi rekel, da so nekako v skladu z nedeljsko katastrofo degrelščine v Bruslju.

Kdo je Degrelle, nekako že veste iz naših Razgledov v zadnjem letu: mlad, velespreten demagog, ki po lastnem priznanju nima programa (»Program sem jaz!«) in ki prav tako po lastnem priznanju hlepi samo po oblasti, da bo »brezobzirno pometel korumpirano demokracijo«. Gornji citat vam utegne sliko moža izpopolniti. Docela plastična vam bo pa postala, če vam povemo še tole resnično anekdoto o voditelju reksističnega gibanja v Belgiji.

Največji Degrellov čar — tega mu niti nasprotniki ne odrekajo — je njegov govorniški talent. Degrelle zna množico z jezikom hipnotizirati; da pri tem nič pozitivnega, konstruktivnega ne pove, morajo celo njegovi pristaši priznati. Tem bolj zna pa zato zmerjati, napadati, obrekovati (če ne gre drugače, tudi z očitnimi lažmi).

V petek, 10 dni pred volitvami, je imel Léon Degrelle velik volilni shod. Razen njegovih pristašev se je predrznila vtihotapiti nanj tudi peščica socialistov. Eden izmed njih se je na neko posebno demagoško in iz trte izvito govornikovo trditev upal zabrusiti Degrellu tako tehten odgovor v obraz, da je mladeniču sapo zaprlo. A že prihodnji mah se je zavedel; mogočno je zavihtel roko, pokazal s prstom na kalilca reksističnega miru in zavpil:

»He, ti kamela tam — snemi naočnike!«

Vihar frenetičnega ploskanja in cepetanja je pozdravil ta odgovor. Osmešenemu socialistu ni kazalo drugega, kakor da jo je poražen pobral iz dvorane — čeprav mu ni demagog na tribuni znal nič stvarnega odgovoriti, kaj šele zavrniti njegov medklic.

*

Nedeljske volitve v Bruslju so se spričo splošne napetosti v vsej Evropi izgubile le v bolj ali manj vidno epizodo. Bati se je, da bodo to tudi ostale, kajti demokracija kaže le prerada lahkomiselno nebrižnost do uspehov in neuspehov tistih, ki ji neizprosno strežejo po življenju.

Toda bruseljski rezultati so takšni, da ne bi smeli ostati zgolj epizoda. V nedeljo so doživeli belgijska demokracija in z njo svobodoljubni narodi vsega sveta enega izmed največjih triumfov zadnjih let — tolikšnega, da bi smeli brez pretiravanja reči, da smo prišli do mejnika povojne politične zgodovine.

Mlad mož, neabsolviran študent in nepriznan pesnik, Léon Degrelle po imenu, je — še pijan od lanskih volilnih uspehov — izgubil potrpežljivost, to najlepšo čednost bodočih narodnih voditeljev. Zahotelo se mu je novih triumfov; vprizoril je torej teater z odstopom svojega bruseljskega poslanca in njegovega namestnika, samo zato, da bo lahko pomeril svoje moči z močmi združenih nasprotnikov na nadomestnih volitvah.

Léon Degrelle je računal z dvema možnostima: da bo število njegovih glasov zasenčilo vse njegove nasprotnike skupaj — a če to ne, da bo vsaj podvojil svojo bruseljsko armado. Samo z enim ni računal: da bi njegova armada ostala nespremenjena, ali pa da bi celo skopnela. Oboje bi bilo zanj katastrofa.

Da so nedeljske bruseljske volitve za Degrella res katastrofa, dokazujejo številke: van Zeeland, kandidat vseh belgijskih strank, predvsem katoličanov, liberalov in socialistov, je dobil 275.840 glasov, Degrelle skupaj s Flamci pa 69 tisoč 242. Vlada je pridobila v primeri z lanskimi volitvami 21.000 glasov, reksisti so jih pa izgubili 16.000.

Léon Degrelle je pred nekaj leti študiral na vseučilišču in van Zeeland je bil njegov profesor. Nadobudni mladi mož je takrat rajši pesnikoval, zato se s svojim resnim in učenim učiteljem ni kaj prida razumel. V nedeljo se je pomeril z njim v drugo, to pot na manj učenem področju: mladi mož je podlegel v drugo. Ali se bo prijavil še k tretji skušnji?...

Sodimo, da bi moral v normalnih razmerah reksizem po nedeljski katastrofi odigrati. Toda današnje razmere so nenormalne in zanje normalni sklepi ne veljajo.

Jagoda, šef sovjetske tajne policije PGU, je odigral: prišli so mu na sled, da si je pridobil z zlorabo uradne oblasti več ko milijon rubljev in da je uganjal korupcijo, kakršne sovjetska Rusija ne pomni. Te dni so ga aretirali.

Za boljše razumevanje moramo povedati dve, tri o belgijskih volitvah.

Belgija je dežela kar največjih političnih svoboščin. Morda je celo edina evropska država, ki nima državne policije in ne pozna poštne kontrole. Ni je vlade v Belgiji, ki bi se upala odpreti le eno zasebno pismo. To je važno vedeti: Degrellu so nasprotniki očitali, da dobiva denarno podporo od svojih hitlerjevskih prijateljev iz Nemčije; trditev bi sicer mogla biti resnična, toda nihče ni imel tehtnih dokazov zanjo. Poštna kontrola bi bila utegnila stvar spraviti na dan in Degrellova glorija bi bila tisti mah utonila v močvirju umazane afere. Toda vlada ni niti v sanjah mislila na tako kršitev državljanskih svoboščin, čeprav je vedela, da jo zna njena poštenost glavo stati.

V takšni deželi volitve nekaj pomenijo; izraz so prave ljudske volje, ne pa moči tistega, ki volitve »vodi«.

V Belgiji predpisuje zakon celo volilno dolžnost; kdor ne voli in se ne more tehtno opravičiti, plača 100 frankov globe. Pri nedeljskih volitvah samo 10.657 volilcev ni volilo, t. j. 3%.

Schacht v Bruslju

Volitev še ni bilo konec, je že čakal pred Brusljem predsednik nemške narodne banke dr. Schacht. Res da je prišel na vabilo svojega belgijskega tovariša, toda to še ne pomeni, da nemški gospodarski diktator ne bi bil tudi iz lastnega nagiba maral priti v Belgijo na obisk.

Zgolj vljudnostnega značaja takile diplomatski obiski že od nekdaj niso bili, zadnja leta pa še posebno ne. Nastane torej vprašanje: kaj bi Nemci radi v belgijski prestolnici?

Gospodarski strokovnjaki zahodnih držav trde, da je Nemčija s svojo avtarkično umetnostjo (t. j. s prostovoljno gospodarsko odrezanostjo od ostalega sveta) že precej na koncu. Njeno oborožavanje posebno žre železno rudo in baker. Kje naj zadela nastajajoče vrzeli?

Dve poti bi bili: 1. gospodarski dogovor s sovjetsko Rusijo bi ji odprl neizmerni ruski surovinski trg. (Toda brez politične sprave med obema državama tudi gospodarske ne more biti. In vse kaže, da v prejšnji številki omenjeno približanje sovjetom za zdaj v Berlinu še ni na dnevnem redu.) 2. Postopno približanje zahodnim državam, t. j. Angliji, Franciji in Združenim državam.

Obisk v Bruslju bi utegnil biti prva etapa te druge možnosti. Belgija ima v Kongu izdatna nahajališča bakra in ne bi imela nič proti temu, da jih spravi za dobro valuto v denar — posebno če bi bila Nemčija voljna, dati tudi za uvoz drugega belgijskega blaga primerne ugodnosti. Zdi se, da Nemčiji te volje ne manjka.

Če bo Nemčija dobro opravila v Bruslju, najbrže ne bo daleč trenutek, ko se bo skušala neposredno pogovoriti tudi z velikimi zahodnimi sosedami. Tam bo seveda kupčija že nekoliko težavnejša; ni namreč verjetno, da bi pogovori ostali samo na gospodarskih tleh, temveč se bodo v glavnem sukali okoli kočljivih političnih vprašanj.

Pogled na madridske ulice po bombardiranju iz Francovih letal.

Španija

Zadnjič smo zapisali, da je moč nacionalistov pred Bilbaom na morju, ne na suhem. Že prihodnji dnevi utegnejo pokazati, koliko ta trditev drži.

Nacionalistična vojna mornarica je namreč začela Bilbao blokirati;

Prejšnje bivališče fakirja Ipija, ki hujska Indijce proti Angležem in mu indijska vlada ne more do živega, čeprav je poslala nadenj cele polke vojaštva in celo bombna letala. Na sliki: **angleški častniki preiskujejo zapuščeni fakirjev dom.** V krogu: **fakir Ipi.**

nobena ladja ne sme v pristanišče, naj že vozi živež ali orožje. Nekaj časa je kazalo, da bodo Angleži nastopili proti blokadi, ker njihovi trgovini precej škoduje (v bližini Bilbaa čaka več angleških ladij, natovorjenih z živežem, toda v luko se ne upajo). Pa ne bo nič iz angleškega nastopa; londonska vlada je namreč prišla na nedeljski seji do spoznanja, da ima burgoška vlada po mednarodnem pravu pravico do blokade.

Tako je prav lahko mogoče, da se bo Bilbao moral vdati — ne zaradi Molovih topov in letal in tankov, temveč samo zaradi Francovih križark; proti takemu orožju ne zaleže ne baskovska hrabrost ne dinamit asturskih rudarjev...

Na drugih španskih bojiščih se fronta kljub srditim bojem tako rekoč ne premakne. Republikanci so že pred nekaj dnevi začeli ofenzivo na zahodu prestolnice, hoteč razbremeniti Baske na severu; toda po dokaj skromnih začetnih uspehih je spet vse ostalo pri starem. Baje je general Franco res pritegnil nove čete, da vzdrži madridske napade; a ne s severa, temveč... iz Maroka.

Boji na jugu, okoli Cordobe, so pretekle dni precej ponehali. Republikanci so zadnje tedne tam osvojili vse ozemlje, ki so ga izgubili v marcu.

Novi gostje v Beogradu

Beograd doživlja zadnje tedne pravcato vročico obiskov odličnih gostov. Za italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom sta bila v gosteh češkoslovaški in romunski zunanji minister, nato pa še sam poglavar češkoslovaške republike dr. Otokar Beneš. V prestolnici še niso utegnili pozabiti veličastne sprejeme, ki so jih doživeli državniki zavezniških držav, že sta prišla dva nova gosta: predsednik turške vlade Ismet Inönü in njegov zunanji minister Ruždi Aras.

Osebni stiki med vodilnimi državniki so veledragoceni; važni so zlasti tedaj, kadar je treba urediti pomembne stvari. Zato lahko rečemo po vsakem takem obisku, da se je nekaj popravilo, utrdilo, poslabšalo ali drugače spremenilo.

Turška državnika sta prišla k nam kot naša dobra prijatelja in kot zastopnika članice Balkanske zveze.

Observer.

ZRCALO naših dni

Za prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Gala pogreb

Na periferiji stanuje boljša gospoda brez otrok, ki jo je pretekli mesec doletela nepričakovana izguba. Imeli so lepega psička, ki je nenadoma zbolel. V strahu pred katastrofo so trikrat klicali zdravnika, ki je psičku vselej dal injekcijo, vsako po 100 din. Služkinja je dobila nalog, da psička položi na mehko blazino in ga nosi po vrtu na soncu, toda vse to ni nič zaleglo, ubogi revček je vseeno »umrl«.

Vsi so bili zelo potrti in neutolažljivi. Poklicali so mizarja, da je napravil lepo, sivo pleskano krsto, žalujoči ostali pa so se odeli v črno — »žalno oblekoc. Lepega popoldne je neki starček naložil krsto na voz, žalni sprevod so pa tvorili vsi objokani stanovalci vile, to se pravi, hiše žalosti. Sprevod se je pomikal do lahke zemljice ljubljanskega gradu, kjer so »pokojnega« položili v prerani grob.

Ljudi-berače vozimo dopoldne v praznih, belih, surovo stesanih krstah, in sicer največkrat brez pogrebcev, psi pa dožive pri nas kultiviranih gala pogreb. Tudi to je zrcalo naših dni; takih reči starejši ljudje niso uganjali! **Opazovalec.**

Ljubeznivost

Marsikak dogodek bi bil vreden, da stopi pred zrcalo. Mislim, da tudi ta.

Ravno na vogalu najbolj obljudene mariborske ceste, kjer bi prav za prav moral stati stražnik, se je kar na lepem zbralo več ljudi. Kaj se je zgodilo? Tudi jaz sem stopila nekaj korakov bliže. Tu je stal neki boljši gospod, ne da bi pretiravala, v spodnjih hlačah, zgornje je pa tiščal k sebi in se vrtel okoli ljudi. Zmešalo se mu je bilo in pozneje sem tudi izvedela, da ima večkrat take napade.

Toda med vsemi gledalci ni bilo nobenega, ki bi bil siromaka odvedel v kak kot ali za hišna vrata, da bi ga oblekel in pomiril. Nobenega, čeprav so ga skoraj vsi poznali. Pustili so ga tako dolgo, dokler se ni spet zavedel in s strahom spoznal, kaj je počel.

S. M. M.

Naši časopisi drugod

Bila sem dalje časa v Beogradu. Ko tako hodim po beograjskih ulicah, se mi zdajci stoži po mili materinščini in zavijem k najbližnji trafiki, da si kupim nekaj slovenskih časopisov. Zahtevam, toda prodajalka me debelo pogleda, češ da ni teh imen še nikoli slišala. Obrnem se in krenem k drugi trafiki, a tudi tam me debelo pogledajo.

Tako sem vse popoldne iskala po trafikah in kioskih, dokler nisem naposled vendarle iztaknila »Jutro«, toda še enkrat dražje kakor v Ljubljani. Tedaj sem se nehote spomnila, da se dobi v Ljubljani n. pr. »Politika« vedno in po isti ceni kakor v Beogradu. Ali sem mar prav jaz tako slabo naletela, ali pa je zmerom tako? Saj je vendar v Beogradu toliko Slovencev, ki bi hoteli brati slovenske časopise!

I. M.

Umrla od žalosti

V Beogradu je umrla mlada gospa, ki je bila telesno popolnoma zdrava: vzela jo je žalost nad smrtjo njenega ljubljenega brata

Beograd, dne 12. aprila.

Po navadi umirajo ljudje zaradi bolezni, v smrt gredo zaradi nesrečne ljubezni; da bi kdo umrl zaradi ljubezni do svojega brata, to se je pa do danes bralo samo v ganljivih romanih ali v narodnih pesmih.

Življenje piše romane, in lakšen roman je napisalo tudi v neki beograjski družini. Roman o izredni ljubezni med bratom in sestro, ki nista mogla drug drugega preživeti. Brat je umrl v bolnišnici, sestra je pa od žalosti nad njegovo smrtjo umrla tri dni po bratovem pogrebu.

Ves Beograd je govoril, kako srečno živita družini Hrvatovićeva in Ubavkićeva. Mož pokojne Ljubice Ubavkićeve pravi, da je bila njegova žena vzor dobre in ljubke ženice; ravno tako je bilo tudi v družini Hrvatovićevih. Oboji so živeli idealno in srečno življenje. In prav tako idealno, kakor je čutila in živela gospa Ljubica Ubavkovićeva, prav tako idealen je bil tudi njen mlajši brat 26letni Dušan Hrvatović. Mladi mož je prišel pred kratkim službovat na državno posestvo Belje pri Osijeku. Toda kmalu po nastopu nove službe je moral v bolnišnico v Osijek na operacijo slepiča. Vse je že kazalo, da je bolnik zunaj nevarnosti, tedaj se je pa iznenada obrnilo na slabše.

Iz bolnišnice so brzojavili v Beograd, naj pride kdo od domačih k bolniku. Starši in sestra so bili v velikih skrbeh. Odpotovali so v Osijek, toda — prišli so prepozno. In ravno to, da so prišli prepozno, da so sina oziroma brata našli že mrtvega, ravno to je tako pretreslo njegovo sestro, da je morala takoj po pogrebu leči v posteljo in da je tri dni po bratovi smrti tudi ona umrla. V časopisih beremo, da je umrla telesno popolnoma zdrava, da je **umrla zaradi žalosti nad smrtjo brata, ki ga je tako ljubila: umrla je, kakor pravi naše ljudstvo, ker ji je počilo srce.**

■ **Pretep dveh zdravnikov v Beogradu.** Te dni je v Beogradu napadel dr. Dušana Zlatića, sekundarija Higienskega zavoda, njegov stanovski tovariš dr. Novak Kadić. Do pretepa je prišlo zaradi vprašanja, ali je dr. Kadić normalen človek ali ne, in ali ga je na opazovalni oddelek v umobolnico poslal dr. Zlatić ali kdo drugi. Dr. Zlatić pravi, da se mu je vedenje njegovega tovariša že dalj časa zdelo zelo čudno in da so se neki drugi ljudje, ki stanujejo v isti hiši kakor dr. Kadić, morali pred njim zaklepati, ker je ponoči hodil po hodnikih pomanjkljivo oblečen, da je vedno stal na pragu vežnih vrat, tako da je moral vsakdo, kdor je prišel v hišo, trčiti obenj itd. Zaradi tega, pravi dr. Zlatić, so morali poslati dr. Kadića na opazovanje. Dr. Kadić pa pravi, da mu je stvar skuhal dr. Zlatić, ki se z njim nič kaj ne razume in ga je zato hotel za zmerom spraviti v norišnico. Dr. Zlatić je odnesel nekaj bušk; ker mu je ves okraz zatekel, je moral v bolnišnico in zdaj čaka, kaj bo ugotovila policijska preiskava.

■ **»Grunt hoče grunt — denar pa denar«,** pravi naš pisatelj g. Kač v svoji knjigi »Grunt«. In tega se mora človek velikokrat spomniti, ko bere kriminalne novice iz naše banovine. Tudi pri dogodku, ki se je te dni pripetil v Domžalah. Pred nekaj tedni je namreč v Domžalah nekdo umoril ženo posestnika Sotlerja. Vse poizvedovanje tamkajšnjih orožnikov je bilo zaman. Ljudje so, kakor je že navada, govorili in ugibali na vse strani, in tako so se orožniki ondan odločili in aretirali Sotlerja samega, umorjenkinega moža. Sotler se je pred več leti poročil s svojo šest let starejšo ženo. Njemu je bilo letos 55 let, njej pa 61. Toda njuno zakonsko življenje ni bilo srečno, ker sta bila sklenila poroko zgolj iz gmotnih ozirov. Preiskava se nadaljuje. Sicer je Sotler pri zaslišanju večkrat zašel v protislovja, toda samo zaradi tega in zaradi suma se pač še ne more sklepati, da je ravno on ubil svojo ženo. Njegova aretacija je zbudila v vsej okolici pravo senzacijo.

■ **Mož je ženi odgrizel nos, ona pa njemu prst.** To se je zgodilo v vasi Debeljače ne daleč od Pančeva med Jezom Taterjem in njegovo nezakonsko ženo Rozalijo Kekereševo, ker je Rozalija po večletnem skupnem življenju zapustila svojega moža in se ni hotela več vrniti k njemu. Te dni sta se zaradi tega sprla na cesti, in posledica je bila, da sta šla narazen on brez p.sta, ona pa brez nosu.

■ **Kosti je kakor bonbone** Dragoljub Mirčetič, učenec IV. razreda niške gimnazije. Na neki pojedini je pojedel kost dolgo 15 cm in 3 cm debelo. A kaj mu to pomaga, ko ne živi v Ameriki in nima očeta, ki bi to senzacijo znal kazati radovednemu občinstvu!

■ **Zakon na poskušnjo** poznajo v več krajih naše države. Tako poročajo iz Poreške krajine v Srbiji, da tam še danes sklepajo zakone na poskušnjo. Fant si izbere dekle in živi z njo kakor s pravo ženo. Če mu ugaja, si jo obdrži in se z njo poroči, če mu pa ne ugaja, jo napodi in si vzame drugo dekle. Ker pa se lakšna dekleta po navadi selijo od fanta k fantu, se lahko zgodi, da dobi tudi otroka, o katerem ne ve, kdo mu je oče. Dekleta si zaradi tega ne belijo kas, češ da se bo to že pozneje, ko otrok dorase, izkazalo. Zanimivo je tudi to, da za nezakonske otroke vestno skrbi nezakonska mati ali dozdevni oče, ali pa obe družini. Tak otrok ni v napotje pravemu zakonu svoje matere.

■ **Eksotična poroka v Sarajevu.** Te dni se je vršila v Sarajevu hudo eksotična poroka. Poročil se je namreč mladi Indijec dr. Aziz-Ur-Rahman iz Lahora, ki je ravno te dni dobil doktorat iz tehničnih ved v Berlinu, z mlado Nemko, ki je pred letom dni prestopila v islamsko vero. Poroka se je vršila na šerijatskem sodišču v Sarajevu, in je zbudila splošno senzacijo; saj je to prvi primer, da se je Indijec poročil v naših krajih.

■ **Devet ljudi je obupalo nad življenjem** v Ljubljani pretekli teden. Tri so s takojšnjo zdravniško pomočjo rešili, šest jih je pa umrlo. Vzrok samomorov? Obupne družinske razmere in pomanjkanje.

■ **Mali Branko gre na lov na leve.** Pred kakšnimi desetimi dnevi je na lepem izginil mali Branko Nikolić, učenec IV. razreda gimnazije v Kragujevcu. Te dni so ga izsledili in sicer v Novi Varoši. Mali Branko se je bil namreč napotil v Split, da se bo vkrcal na kakšno ladjo. V zadnjem času mu je vedno rojilo po glavi, da bo šel na lov na leve. — Zanimivo je, da so vsi Nikolićevi zelo udarjeni na pustolovščine. Tudi Brankov oče je kot mlad fant pobegnil od hiše, ker je hotel potovati po svetu, njegov brat, Brankov stric, prav tako. Malega Branka, ki je hotel iti na lov na leve, bo policija vrnila staršem. Z lovom na leve torej ne bo nič.

Skrivnostni umor župnikove kuharice

Kaj je dozdaj ugotovila preiskava. Zakaj se župljani niso razumeli s svojim župnikom in zakaj so prihajala pisma, v katerih je neznan zločinec grozil z umorom.

Ljubljana, dne 14. aprila 1937.

Te dni so ljubljanski časopisi prinesli strašno vest, da je v Javorju nad Zalogom nekdo zavratno umoril staro ženico Jožefo Martinčičevo, kuharico v javorskem župnišču. Pokojno Martinčičevo je našel stari župnik g. Klinec te dni mrtvo v hlevu zraven vrat. Imela je na štirih mestih prebito lobanjo. Morilec jo je ubil z rovnico, ki so jo našli poleg starke; nesrečnica najbrže niti slutila ni, da preži nanjo zavraten zločinec.

Pokojna Martinčičeva je bila celih 32 let kuharica v župnišču. Zato je razumljivo, da je njena smrt globoko pretresla vse vaščane, posebno pa župnika Jerneja Klinca, ki je star že 70 let in zraven še bolehen in samotar. Smrt njegove kuharice ga je tako pretresla, da je ves potrt in da velikokrat joka.

Ni izključeno, da je zločinec hotel umoriti župnika samega, pa je po pomoti ubil kuharico. To bi se dalo sklepati iz grozilnih pisem, ki jih je že večkrat prejel stari župnik, seveda vedno brez podpisa. Zločinec je najbrže mislil, da prihaja župnik v hlev, in tako je namesto župnika ubil kuharico.

Martinčičeva je pred nekaj dnevi, na dan umora, odšla v hlev. Ker se je župnik slabo počutil, je že zgodaj legel v posteljo. Slišal je, da je šla kuharica v hlev; ker je pa dolgo ni bilo nazaj, jo je parkrat poklical, toda odgovora ni dobil.

Okrog pol devetih zvečer se je oblekel, vzel samokres in zavil proti hlevu. Toda pri vratih je trčil v nekaj, in ko je posvetil, se mu je pokazala grozna slika: na tleh je ležala vsa v krvi stara Martinčičeva. Župnik je stekel v vas in poklical ljudi. Kdo naj bi bil zločinec, pa seveda niso mogli dognati.

Sodna preiskava je ugotovila, da je župnik g. Klinec v zadnjem času dobil več grozilnih pisem. Baje je večkrat s prižnice grajal nekatere farane, ki po njegovem niso tako živeli, kakor bi morali živeti. Domnevajo, da se je s temi ukori s prižnice mnogim zameril. V župnišče so prihajala pisma, v katerih so neznani pisci grozili župniku Klincu, da ga bodo pretepli, da ga bodo ubili, da celo, da ga bodo ubili kar v cerkvi.

Vzlic temu menijo, da morilca ni iskati med farani, ker pokojna Martinčičeva ni bila osovražena med ljudmi. Še najbolj verjetno bi bilo, da je kak polepuh, ki je vedel, da ima župnik g. Klinec prihranjenega nekaj denarja, ubil starko, da bi se polastil ključev; nato je imel namen ubiti še župnika in zbežati z oropanim denarjem, pa ni več utegnil.

Preiskava o skrivnostnem umoru se nadaljuje in je upati, da bo morilec kmalu v rokah pravice. *(Po »Jutru«)*

„DURLIN" suši v eni uri

■ **Tri milijone drahem je dobil najdenine** neki Spasa Srbović iz okolice Djevdjelije za izkopano zlato, ki ga je našel na grško-jugoslovanski meji. Srbović je v zadnjem času neprestano potoval v Grčijo, nihče pa ni vedel, zakaj. Kakor zdaj poročajo iz Soluna, se mu je posrečilo najti zaklad, ki ga je neka banka zakopala še za časa balkanske vojne na Grškem, v neposredni bližini jugoslovanske meje. Baje je našel 6 zabojev zlatih turških lir; zanje mu je grška narodna banka izplačala 3 milijone drahem najdenine. Srbović si je baje že kupil v Solunu krasno hišo za poldrugi milijon drahem in se misli s svojo ženo preseliti na Grško.

■ **Za stavo je pojedel štiri žive miši** neki nezaposlen delavec blizu Sombora. Med to čudno in nič kaj okusno stavo se je nekemu opazovalcu obrnil želodec. Delavec je žalostno stavo dobil in je spravil v žep reci in piši dvajset dinarjev ali po pet dinarjev za vsako miš.

■ **Cita in piše, čeprav je šele tri leta star,** mali Perica Popović, sin uradnika finančnega ravnateljstva v Podgorici. Otrok je zelo nadarjen, pozna imena velikih ljudi in si želi — kaj mislite? Nič več in nič manj, kakor da bi imel tako velike brke, kakor jih je imel Vuk Karadžić. Mali ljudje — majhne želje...

■ **Eldorado jugoslovanskih upokojencev** je brez dvoma Bela Crkva. Mestece je imelo po vojni še 12.000 prebivalcev, toda zaradi kupčijskega mrtvila so se ljudje začeli v trumah izseljevati, najbolj v Beograd. Prebivalstvo mesteca je leta in leta padalo in tako živi danes v Beli Crkvi le še 9000 ljudi. Razumljivo je, da so cene hiš začele padati, ker je veliko hiš ostalo praznih. V Beli Crkvi dobite danes lepo in solidno zidano hišo z vsem komfortom za 30.000 do 40.000 din, dobite pa tudi hišice z majhnim vrtom za 3.000 do 4.000 din. Opremljene sobe se dobe po 50 do 100 din na mesec, tako da so se zadnje čase začeli upokojenci iz vseh krajev naše države in celo iz Nemčije seliti v to lepo in zdravo mestece, kjer so stanovanja tako poceni, kjer je zrak tako zdrav in kjer se da tako poceni in prijetno živeti, kakor najbrže nikjer drugod v Jugoslaviji.

Dekle, ki je dožlvelo veliko srečo

Angleški romanopisec Brown se je na poti skozi Jugoslavijo poročil z mlado pevko v Čapljini.

Ljubljana, aprila.

O veliki sreči smo navajeni slišati samo v pravljicah. Na primer v pravljici o Pepelčici in lepem in bogatem princu iz devete dežele. Da, v pravljici — in na filmskem platnu, kjer vidimo bogatega tovarnarja, ki je vzel za ženo svojo privatno tajnico; kjer slišimo o bajnih plačah filmskih igralk in o premnogih drugih stvareh, ki si jih želi človeško srce. Toda življenje, pravo realno življenje, s takšnimi zgodbicami hudo skopari.

Tudi naslednja zgodbica bi se nam zdela neverjetna, če bi je te dni ne priobčili skoraj vsi jugoslovanski časopisi. Zgodbico o nekem angleškem romanopiscu s krasnim avtom, o pisatelju, ki si je na potovanju po Jugoslaviji našel med nami ženo, ki je še nekaj dni prej pela v neznatni gostilni v Čapljini v Hercegovini.

Zgodbica nam pove, da je te dni potoval po Jugoslaviji angleški književnik Alec Brown. Ogledal si je prekrasne kraje hercegovskega Krasa in mislil na svoj novi roman »Skrivnost Juga«, ki ga misli napisati pod vtisom svojih doživetij v Jugoslaviji.

G. Brown je na svojem potovanju prišel tudi v malo mestece Čapljino, kjer imajo stare rimske izkopnine. Mladi mož je bil slabe volje; tožilo se mu je po domovini. Nekaj bi bil hotel, pa sam ni vedel kaj. Zahotelo se mu je toplote, zahotelo se mu je družbe nekoga, ki bi mu bil blizu in bi ga rad imel.

V takšnem razpoloženju je g. Brown prišel do neke gostilne in zaslišal iz nje domotožne napeve bosenskih ljubezenskih in narodnih pesmi. Slišal je tudi neko pesem, katere besedila angleški književnik sicer ni razumel, zato mu je šel pa njen napev tem bolj do srca. Posebno, ker jo je pel mlad simpatičen in topel glas.

Brown je stopil v gostilno in poslušal. Lepa mlada pevka Anka Jakšićev- je pela:

Tužna je nedelja,
ma da je eveće svud...

Pela je še več pesmi, lepo in s čustvom jih je pela, in vse so bile tako otožne, da so segle mistru Brownu do srca. In ker je bilo tudi njegovo srce otožno in ker mu je dekle ugajalo, jo je povabil za svojo mizo in se je začel z njo pogovarjati (mladi mož namreč obvlada naš jezik); in še preden se je dobro zavedel, je videl, da je zaljubljen do ušes.

Ali naj vam še konec povemo? Ga še niste uganili?

Že drugi dan se je Brown poročil z zalo pevko in se je odpeljal z njo na Angleško. Oba pravita, da sta neznansko srečna. Ko so časnikarji vprašali mlado ženo, kako se počuti, jim je smeje se odgovorila:

»Srečna sem, ne morem vam povedati, kako sem srečna. Pozabila bova preteklost — začela bova novo stran v knjigi najinega življenja.«

Tudi mister Brown je srečen. Mogoče je s svojo nepričakovano poroko na najlepši način razpletel »Skrivnost Juga«: tako bo, kakor smo že rekli, naslov njegovi knjigi, ki jo bo napisal pod vtisi svojega potovanja po Jugoslaviji.

Hranilne knjižice

nakup in prodaja — najsolidneje potom pisarne

Alojzij Planinšek

Ljubljana
Beethovnova ulica 14/I.
Telefon 35-10

■ **Dinamit je vrgel v hišo svojega prijatelja** Stjepan Petrović, kmet iz vasi Dradnici blizu Tuzle, ker se je hotel maščevati nad svojim prijateljem Tomićem, ki ga je pijanega posadil na prag. Eksplozija je raznesla vso hišo. Tomiću je odtrgala roko in tudi nekega drugega kmeta je nevarno ranila. Tomićeva žena in otroci so bili malo prej odšli iz hiše in so se tako rešili.

■ **Matere, učite svoje otroke,** da zjutraj, zvečer in po vsaki jedi čistijo svoje zobe z zobno pasto Sargov KALODONT. Otroci vam bodo za to hvaležni ko odrastejo, ker si bodo ohranili zdrave, trdne in lepe zobe.

PRIHAJAMO ZOPET IN PRINAŠAMO ZADNJE NOVOSTI ZA POMLAD

A. & E. SKABERNE -- Ljubljana

OGLEJTE SI IZLOŽBE! OGLEJTE SI IZLOŽBE!

Najskrivnostnejša Parižanka

Tragedija neznane filmske umetnice

(*qI) **Pariz**, aprila.

»Halo, ali je tam rešilna postaja? Brž pošljite avto. Nesreča se je zgodila. Neka mlada dama...«

Uradnik na rešilni postaji je razburjenemu klicatelju skočil v besedo: »Pomirite se, prosim. Najprej mi povejte svoj naslov, pa bo že čez pet minut rešilni voz pri vas.«

Nekaj trenutkov po tem razgovoru je obstal udoben rešilni avto pred vilo nekega znanega pariškega producenta. Sam lastnik je sprejel zdravnika že pri vežnih vratih: »Upam, da niste prišli prepozno,« je vzkliknil ves v skrbeh.

Prečej je odpeljal zdravnika in bolničarje v elegantno sobo, kjer je ležala zleknjena na divanu nenavadno lepa ženska. V obraz je bila mrliško bleda in koj na prvi pogled se je videlo, da je v globoki omedlevici.

»Kar na lepem se je sesedla,« je razlagal filmski producent. »Vse sem poskusil, da bi jo obudil v zavest, pa se mi ni posrečilo. Oh, da bi vsaj ne bilo nič nevarnega! Kolikšna nesreča...«

DEKLE BREZ IMENA

Nezavestno mlado damo so prepeljali v najimenitnejši sanatorij tistega okraja. Zdelo se je, da je postala mlada dama žrtev zastrupljenja. Zdravniki so si na vse načine prizadevali, da bi jo obudili v zavest, toda strup je bil medtem že opravil svoje morilno delo: bolnica je umrla, ne da bi se bila še zavedela. Po vsej priliki je šlo za samomor.

V tistem trenutku ko je lepa neznanka poslednjič zavzdihnila, ni še nihče slutil, da se bo iz njene smrti izcimila najskrivnostnejša pariška afera.

Oblasti so hotele kajpak najprej vedeti pokojničino ime.. Tedaj so se pokazale prve težave. Nihče ni vedel, kako se pokojna lepotica prav za prav piše! Med pariškim filmskim svetom je bila znana pod imenom »mademoiselle Nina«. Celo njen protektor, filmski producent, ki je bil že dalje časa z njo v precej tesnih stikih, ni mogel nič kaj prida povedati o njenem poreklu.

SKRIVNOST NEDOKONČANE KARIERE

Preteklost mlade igralke je popolnoma zavita v skrivnostno tenčico. Pred letom dni se je bila pojavila v pariških filmskih ateljejih. Takrat je bila samo še neznatna statistka, ki se je razlikovala od svojih tovarišic zgolj po nenavadni lepoti. Prav zaradi tega je postal nanjo pozoren tudi sam filmski producent. In ko ji je nekoč ponudil neznatno vlogo, se je pokazalo, da je mladenka prav izredno nadarjena igralka.

Filmski producent se je kajpak začel še bolj zanimati za to čedno in sposobno dekle. Nekateri so celo pravili, da namerava mlado igralko vzeti za ženo. Na splošno so pa tudi sicer prerokovali lepi Nini uspešno bodočnost. Vsi njeni znanci so bili ob njeni smrti hudo potrti, saj si nihče izmed njih ni mogel razložiti, zakaj bi bila šla mlada Nina, ki jo je čakala blesteča bodočnost, prostovoljno v smrt.

ŽRTEV Z LADJE »TITANIC«

Koj drugi dan po Nininem samomoru se je oglasil na policijskem ravnateljstvu neki odvetnik in povedal, da je bila pred dobrim letom mlada pokojnica v njegovi pisarni, proseč ga, naj ji uredi neke osebne zadeve. Pripovedovala mu je, da se je rodila dne 1. septembra 1912 v Petrogradu. Njen oče je bil baje Američan, pisal se je za Brochterja, mati ji je bila pa Rusinja. Njen oče se je vozil s »Titanicom« in se je z njim vred potopil.

Po prevratu v Rusiji se je mlada Nina baje preselila s svojo materjo na Francosko. Njena mati je živela od leta 1923 pod nekim privzetim imenom v Mentonu. Zakaj je njena mati spremenila ime, Nina ni vedela povedati. Mati in hči sta se pred nekaj leti razšli, in Nina jo je mahnila v Pariz, iskaje pri filmu sijajne kariere.

Odvetnik je bil takrat napel vse strune, da bi mladenki priskrbel rojstni list in druge potrebne listine od matere, toda vsa njegova povpraševanja v Mentonu so bila zaman. Njene matere ni tam nihče poznal.

Tako je do današnjega dne nepojasnjena skrivnost, kdo je Nina prav za prav bila in kdo so bili prav za prav njeni starši.

Zakonski roman

je doživel Zaharovljev komornik

(*i) **Praga**, aprila. Franc Novak, gosposki komornik, je napravil kariero: bil je v službi pri pokojnem topovskem kralju siru Bazilu Zaharovu. Vprašali boste, kje je staknil to imenitno službo? Stvar je stara skoraj že deset let. Takrat je živel Novak v Parizu. Ni mu šlo dobro; brez službe je bil — in hudo je bilo takrat že za takšne službe, kakršnih je bil naš Franc Novak vajen. Bil je namreč komornik — in že takrat je bilo malo gospode, ki je jemala komornika v službo. Na lepem se je pa vse obrnilo.

Najprej se je seznanil Novak z nekim dekletom, z neko rojakinjo iz Prage — in čeprav ni imel službe, se je vendar z njo poročil. Nekega dne je pa bral oglas, da išče sir Zaharov komornika. Dva pogoja je postavil bogati gospod: popolno zanesljivost in neodvisnost; torej bi moral biti novi komornik še samec! Franc Novak jo je pogumno mahnil k bogatinu. Sir Zaharov ga je povabil v svojo palačo na rivieri — in ker mu je bil komornik všeč, ga je sprejel v službo. Novak mu je kajpak skrbno zamolčal, da je poročen.

Mlada žena se je vdala v usodo, čeprav se ji je eno oko iskrilo od veselja, drugo je pa točilo solze. Če nič drugega, zadovoljna je prav gotovo bila, da je dobil njen mož tako imenitno službo. Malo hudo ji je že bilo, da je morala biti skoraj zmerom sama... Ker je pa Franc izdatno skrbel zanjo, se je naposled sprijaznila z usodo. Vsak mesec ji je poslal skrbni soprog ček za 2.000 frankov. Živela je brez skrbi. Kratki dopusti, ki jih je Novak zdaj pa zdaj dobil, so bili mladima zakoncema zmerom najmanj tako sladki ko medeni tedni.

Tako se je vlekla stvar do leta 1933. Takrat je pa dobil Franc Novak lepega dne obvestilo, da se je njegova žena preselila v Prago. To mu je bil diskretno sporočil neki njegov prijatelj. Tri dolga leta ni videl Novak svoje žene, zakaj topovski kralj je bolehal in ni hotel biti brez vdanega mu komornika.

Ko je sir Zaharov umrl, je sédel Franc kajpak na prvi vlak in se je odpeljal proti Pragi. Tam ga je pa čakalo hudo presenečenje. Zvedel je, da je njegova žena že zdavnaj vložila tožbo za ločitev zakona, češ da jo je mož nalašč zapustil. Sodniki so bili Novakovi ženi priznali ločitev zakona. Toda to še ni bilo vse. Koj po izrečeni ločitvi se je namreč Novakova poročila — in sicer s tistim Novakovim prijateljem, ki mu je bil pred tremi leti sporočil, da se mu je žena preselila v Prago. Njegov prijatelj in njegova nezvesta žena sta kajpak ves čas neskrbno živela, saj jima je Novak sam vsak mesec pošiljal po 2.000 frankov.

Osleparjeni komornik je zahteval zdaj obnovitev ločitvene pravde. Svojega nezvestega prijatelja je pa tožil za odškodnino, zahtevajoč vsaj 1000 frankov povračila za vsak mesec od leta 1933. do danes.

Največji in najmanjši francoski vojak

(**nuD**) Pariz, aprila. Naborna komisija v Mâconu je te dni potrdila mladega Raymonda Marpauda, ki meri 2'03 m in tehta 92 kg!

V Montivilliersu pri Havru so pa potrdili nekega Rogerja Viela, visokega komaj 1'15 m in težkega le 40 kg!

Vsa sreča, da ne bosta maršírala pri istem polku! (»Paris Soir«)

Dobra volja — stroga postava

(*i) **Kjöbenhavn**, aprila.

Šest in sedemdesetletni upokojeni uradnik Jörgen Larsen je imel zvesto in postrežljivo gospodinjo. Revež je bil že dalje časa bolan na srcu, in ker se mu je bolezen slabšala, je hotel še o pravem času poskrbeti, da bi zvesti gospodinji zagotovil neskrbno življenje do konca njenih dni. Sicer ni imel kdo ve koliko denarja, saj je živel zvečine samo od svoje pokojnine, zato je bila pa hišica, ki je v njej stanoval, njegova.

Jörgen Larsen je bil vdovec brez otrok. S sorodniki se ni nič kaj razumel, zato jim tudi ni hotel ničesar zapustiti po svoji smrti. Vedel je pa, da je davek na dediščine hudo visok, zlasti če dedič ni s pokojnikom v sorodu. Zato je dobri gospod Jörgen Larsen razmišljal, kako bi na najpreprostejši način in brez davka zapustil hišico svoji gospodinji. Naposled se je odločil za način, ki se mu je zdel najpametnejši. Napisal je pogodbo, da proda hišo svoji gospodinji za določen znesek, ki ga pa lahko ona odsluži na ta način, da mu do smrti ljubeznivo in vzorno streže. Na vso nesrečo je pa dobri mož že tri dni pozneje umrl, kajpak v prepričanju, da je svojo gospodinjo pošteno preskrbel do njene smrti.

Možak pa ni pomislil na svoje sorodnike. Ko so le-ti zvedeli za prodajno pogodbo, so se postavili vsi v en glas po robu, češ da kupčija ni veljavna, ker gre očitno za darilo. Darilo pa tudi ni veljavno, ker niso upoštevani zakonski predpisi. Sodišče je moralo pokojnikovim sorodnikom pritrditi — in konec je bil tak, da uboga gospodinja ni bila samo ob dediščino, temveč še ob precejšnjo vsoto denarja, ker je morala plačati vse sodne stroške. Vsa dobra volja plemenitega upokojenca ni nič zalegla, ker ni bil dobri mož poklical notarja, kakor veleva postava.

Edvard VIII. je še zmerom kralj...

(**ndd**) **London**, aprila. Edvard VIII. je bil kakor vsi njegovi predniki zadnjih stoletij, vladar kraljestva, v katerem solnce nikoli ne zalde. Novico, da je Edvard odstopil in da je prestol zasedel Jurij, je bilo torej treba razširiti ne samo doma, temveč tudi v oddaljenih britanskih kolonijah.

Toda čeprav so vest v nekaj urah izvedeli po radiu še tako daljnji otoki na Novih Hebridih, je še do danes ne vedo vsi podložniki velikega imperija.

Na Atlantiku leži namreč sredi Oceanije neznaten otoček, Tristan-de-Cunha po imenu. Ko je Edvard postal kralj, sta odpotovali z Nove Zelandije na otoček dve patrulji, da oznanita njegovim prebivalcem veselo vest. Pozneje pa ni do danes pristala nobena angleška ladja več ob njegovi negostoljubni in zapuščeni obali in še lep čas nobena ne bo; kajti vsako leto pristane ob njegovem obrežju samo ena jadrnica, prihajajoča iz Južne Afrike, in ta prinese prebivalcem samotnega otoka novice z vsega sveta.

Tako bodo prebivalci tega izgubljenega otoka še nekaj mesecev živeli v krivi veri, da jim kraljuje Edvard VIII.

Ljubko naključje: Tristan-de-Cunha je sorazmerno le malo oddaljen od francoskega otočja Wallis...

Wallis je pa — naši bralci gotovo še vedo — krstno ime gospe Simpsonove...

Društvo »En dan milijonar«

(*i) **Čikago**, aprila. Ali vas mika, da bi bili vsaj en dan milijonar? Če ste v Ameriki, si to željo lahko izpolnite, saj imajo v Čikagu klub, ki vam priskrbi za štiri in dvajset ur vse, kar je milijonarjem na razpolago.

To društvo obstoji že več let. Njegovi člani morajo nekaj let redno plačevati prispevke, ko se jim pa dovolj denarja nabere, jim postreže vodstvo društva z vsem razkošjem, ki so ga deležni resnični milijonarji.

Takšnemu »enodnevnemu milijonarju« najamejo celo vrsto najelegantnejših sob v kakšnem razkošnem hotelu, štiri in dvajset ur so mu na uslugo luksusni avtomobili, zasebno letalo in najelegantnejša parna jahta na Michiganskem jezeru. Za večer mu je rezervirana loža v operi, in še marsikaj drugega se mu obeta... Ko pa mine teh štiri in dvajset ur, ga čaka spet... vsakdanje življenje.

Biti član tega čudaškega društva pa ni tako nedolžna stvar. Do zdaj se je namreč že pet enodnevnih milijonarjev ustrelilo, ker se po dnevu razkošja niso mogli več sprijazniti s pusto in skromno vsakdanjostjo.

Kratkovidni Japonci

(*i) **Tokio**, aprila. Po najnovejših statistikah narašča na Japonskem krakovidnost čedalje bolj. Danes ta dan je baje že 20 milijonov Japoncev kratkovidnih, to se pravi, skoraj vsak tretji Japonec bi potreboval naočnike.

Naborniki so skoraj vsi kratkovidni in to povzroča oblastvom hude skrbi. Zdravniki trdijo, da se pojavlja kratkovidnost pri otrocih okrog desetega leta starosti baje zaradi tega, ker drobno tiskane knjige tako močno škodujejo že tako občutljivim očem mladih Japoncev. Zdaj je notranje ministrstvo strogo prepovedalo tiskanje učnih knjig s premajhnimi črkami. Tudi nobena druga otroška knjiga in noben otroški list ne sme biti več tiskan z premajhnimi črkami.

S temi ukrepi upa ministrstvo doseči, da se malim Japončkom vid ne bo tako hitro kvaril.

Silvester Matuška strada...

(*i) **Budimpešta**, aprila. Madžarski list »Esti Ujsag« poroča, da je začel atentator Silvester Matuška stradati, ker mu niso dovolili, da bi se udeležil pogreba svoje svakinje.

Njegova svakinja, žena nekega zdravnika v predmestju prestolnice, je šla namreč pred Veliko nočjo prostovoljno v smrt, ker ji je umrl njen novorojenček. Ker Matuški niso dovolili, da bi svojo svakinjo spremil na zadnjo pot, je začel stradati in je vse velikonočne praznike preklečal v molitev zatopljen v svoji celici.

Ženam je treba postaviti več spomenikov

(*i) **Pariz**, aprila. »Premalo je spomenikov slavnim ženskam po velemestih!« je ugotovila pariška ženska liga. »Samo štiri spomenike slavnih Francozinj imamo v naši prestolnici,« pravi spomenica, »premnogo je pa spomenikov in kipov slavnih mož, ki niso prav nič mikavni.«

Neki angleški list se pridružuje francoskim ženam, trdeč, da je tudi London nasproti ženskam tako nevšeč. Pribito pa je, da gre slavni ženski prav takšna pravica, kakor moškim, da jih je treba torej prav tako počastiti in jim postaviti na javnih trgih okusne spomenike.

Morda je pa le to, da se Pariz doslej ni maral zameriti nežnemu spolu: saj bi bilo od sile nerodno, ako bi morala kakšna slavna ženska stati sto in sto let oblečena zmerom v isto obleko...

Poslikana lepota

(**nvQ**) **Pariz**, aprila. Mlada žena pelje voziček s svojim detetom.

Zapeljivo lepa je: njena bleščeča zlatorjava polt je na licih nežno zardela, njene obrvi se bočijo v spretno zarisanem loku nad velikimi očmi, drobno glavico obkrožajo svetli rumeni kodrci...

Na vogalu jo z vidnim ugodjem opazuje neki fantalin. Ko pride mimo njega, jo še poslednjič vešče premeri od nog do glave in meni na glas:

»Slika ni nápak. Kakor sem revež, frank bi pa le žrtvoval, da bi videl, kakšen je original...« (»Ce Soir«)

Če je kavarnar bivši boksarski prvak

(**nxD**) **Newyork**, aprila. Sam Geraldo, nekdanji boksarski prvak ameriške države Texas, je pred kratkim odprl v Newyorku kavarno.

Pri vhodu je pa obesil za svoje goste tale svarilni napis:

»Za tiste, ki ne bodo plačali svojega zapitka:

Za neplačan zapitek, ki bo znesel manj ko 15 centov: z levo pestjo udarec v čeljust.

Za dolžen zapitek izpod 25 centov vam bom primazal eno z leve in eno z desne.

Za neplačan zapitek do 35 centov: knock-out.

Kdor bo pa ostal dolžan več ko 50 centov, ga bom izročil policiji.

Opomba: Tehtam 90 kg in se ponašam s 150 boksarskimi zmagami.

Kitajski kvartopirci

(**nxO**) **London**, aprila. Če Kitajci kvartajo, ne znajo nehati vse dotlej, dokler vsega ne izgube; »zaigral je svojo zadnjo srajco«, ta rek velja za kitajske kvartopirce v dobesednem pomenu.

Kajti Kitajec ne odneha prej, dokler ne zakvarta vse svoje obleke, tako da ga golega postavijo pod kap.

Francoski misijonar abbé Hue pripoveduje, kako je sam doživel nekaj podobnega. Našel je dva Kitajca, docela naga, ki sta zmrznila v snegu pod okni igralnice... (»Everybody's«)

Vbrizgnil mu je kri tuberkuloznega psa

in se pred sodiščem še bahal, da je izvršil genialen zločin

(**nöČ**) **Stockholm**, aprila.

Pred stockholmskim sodiščem se je te dni zagovarjala nevarna hudodelska tolpa z zloglasnim voditeljem Turnemanom, ki ima na vesti pet nečloveških umorov. Najbolj so se ljudje zgražali nad Turnemanom samim; saj se je med procesom bahal, da je zasnoval še šesti zločin in ga je tako spretno izvršil, da ga ni še nihče odkril. Priznal je, da je povzročil smrt svojega nasprotnika z vbrizganjem krvi tuberkuloznega psa...

Proces se je končal že pred nekaj dnevi. Pred proglasitvijo sodbe je predsednik sodišča v svoji sklepni besedi ugotovil, da ima tolpa na vesti pet rafiniranih zločinov. Najstrašnejši je menda umor neke bogate starke. Pihnili so po gumijasti cevi skozi okno njene sobe strupen plin zgorelega bencina. Ko je starka omedlela, so jo pa hladnokrvno oropali.

Ko je predsednik končal svoj govor, je Turneman želel povedati še nekaj besed v svojo obrambo. Vstal je in cinično dejal, da se predsednik moti, če pravi: »Nič ni tako skrito, da ne bi postalo kdaj očito,« saj je on sam izvršil tako popoln zločin, da mu ni doslej še nihče prišel na sled. Dodal je še, da so ga obtožili petih zločinov, v resnici jih je pa izvršil šest.

Na poziv sodišča je Turneman cinično in hladnokrvno razjasnil svoj šesti zločin. Pohvalil se je, da je umoril svojega tovariša Geta Hedlunga, ki mu je bil že dalje časa na poti. Hedlung se je večkrat napil in v pijanosti izblebetal skrivnosti, ki bi Turnemana lahko izdale. Zato se ga je sklenil Turneman odkrižati.

Zločinec si je preskrbel nekega tuberkuloznega že poginjajočega psa in mu puščal nekaj kapljic. Ko je bil Hedlung tako pijan, da se ni ničesar več zavedal, mu je Turneman vbrizgnil strupeno snov pod kožo.

Učinek je bil strašen. V bolnišnici zdravniki niso mogli in niso mogli dognati prave diagnoze. Vedeli so, da je bolnik jetičen, a razumeti niso mogli razvoja njegove bolezni. Naposled so izjavili, da se je Hedlung zastrupil z nekim neznanim strupom.

Po Turnemanovi izjavi so proces odgodili, da so zaslišali še zdravnike, ki so zdravili okuženega Hedlunga. Zdravniki so izjavili, da je takšna injekcija res utegnila biti vzrok Hedlungove smrti.

Ker na Švedskem ne poznajo smrtne kazni, so obsodili Turnemana in njegove tovariše na dosmrtno ječo. Sodni zdravnik pa meni, da spada Turneman v blaznico, ne pa v ječo, ker edino norec lahko zasnuje in izvrši tako nečloveške zločine.

Proti revmatizmu, išiasu, kostobolju, poapnjenju žil, živčnim in nevralgičnim obolenjem, kapi itd.

»ANTIRHEUMIN« je izvrstno v državi kakor tudi v inozemstvu preizkušeno sredstvo, katero se priporoča tudi za zastareli revmatizem, saj pri večkratni uporabi ublaži in stopnjevalno končno ozdravi bolečine. — Cena 1 steklenice 35 Din, s poštnino 40 Din, 3 originalne steklenice 100 Din franko.

„ANTIRHEUMIN" razpošilja po povzetju:

Mr. ph. A. MRKUŠIĆ, lekarnar, MOSTAR, Primorska banovina.

Dobiva se v vseh lekarnah. Oglas reg. pod S Br. 14.245 od 11. 8. 1934.

Deseti brat

Ljubezenska povest v verzih po Jurčičevem romanu

V sedanji čas postavil in v stihe prelil

Ivan Rob

5. nadaljevanje

III.

Je oče Benjamin trgovec,
stanú je svojega trpin,
je za dobičkom strastni lovec,
Merkurja zvitega je **sin.**
Začel je z malim, **branj**arijo
nekje v predmestju **je** imel,
s prekanjenostjo, z **goljufijo**
v sredino mesta je **prišel.**
Pretepal tu se je z usodo,
poznal pa svojo je metodo:

IV.

Podpiral »Jutro« je, »Slovenca«,
»Sokolu« je denar dajal
in hkratu bratom frančiškanom
za črne maše plačeval.
Na desno je, na levo kimal,
znal biti umen je in glup,
takó je kupcev si primamljal,
takó je novcev rasel kup.
Naposled kupil je graščino,
da letoval bi v nji z družino.

V.

Še nekaj! Lani časopis
priobčil je prav na veliko
njegovo impozantno sliko,
pod njo ginljiv življenjepis.
Tam bral na dolgo si lahkó,
da mož je priden, varčen, vztrajen,
v poštenju da je neomajen,
zaslug naštevali so sto.
Zasluga pa je ena sama:
možak je srečal — Abrahama.

VI.

Oseba druga — hišna mati —
predstaviti imam jo čast.
Z obraza strogega je brati,
da v hiši njena je oblast.
Vsi v hiši jo imajo radi,
mladosten je ves njen izraz,
ji štirikrat deset pomladi
prenaša vdano bujni stas;
ker Simpsonovo obožuje,
zato se nanjo mož huduje.

VII.

Odkar Simpsonova pretresla
z osebo svojo pol sveta,
se vsaka štiridesetletna
šopiri nad dekleta vsa.
Deklè, ki so ji dnevi tekli
brez pretresljajev, brez prigod,
sedaj, ob Simpsonovih letih,
kot žena išče jih povsod.
Na starost vsaka si želi
nazaj prelesti mladih dni.

VIII.

Hči Manica — oseba tretja —
že v osemnajsto leto grè.
Vsi ptički javno žvrgolijo,
da je prefrigano deklè.
Bilà je Manica brinetka,
— sporoča Jurčič nam takó —
a ta prekanjena koketka
si je prepleskala glavó.
Dekle je vitko, bledolično
in malce — Greti Garbo slično.

Med Berlinom in Tokijem

Po resničnih dogodkih napisal F. N.

Eden izmed tistih dni v marcu je bil, ko je Berlin že ves poleten. Zrak je bil mil in gorak. V senci je kazal toplomer 15 stopinj. To vem še natanko, ker sem se ustavila prav pred toplomerom Kapiteljskega kina poleg Spominske cerkve; tam sem še v zadnjem trenutku neodločno obstala, premišljevala, ali naj se sploh sestaneva z Alfredom, ali bi pa bolje bilo, da bi mu kasneje vse pismeno razložila. Pozneje, ko bo najhujše že mimo.

Potlej sem se pa vendar odločila za ustni razgovor, in mahnila sem jo precejšen kos vzdolž Kurfürstendamma do neke kavarne, ker so gostje sedeli že pod milim nebom na ploščadi. Alfred me je že čakal; spet sem prišla seveda prepozno, in précej po pozdravnih besedah sem mu povedala kako sem se odločila.

Ni se zdel preveč začuden ali morda celo osupel; menil je, da je bil na to že pripravljen. Nisem se ujezila, ker je tako dejal — saj drugega res ni mogel dejati — zdelo se mi je pa vendar, da res tudi v notranjosti ni bil drugega pričakoval... To me je pa presenetilo, in bolelo me je tudi. Po še golem drevju na Kurfürstendammu so žvrgoleli ptički, solnce je sijalo, čedne in srčkane natakarice so delile pisane odeje, ki si se lahko vanje zavil; pa ni bilo treba, zakaj solnce je že dovolj grelo. Ljudje so sedeli v najnovejših pomladanskih oblekah, smehljali so se, pili kavo in nekateri so lizali že prvi sladoled. Načičkane dame so vodile mlade psičke na sprehod, vse je bilo dobre volje, vse razigrano, samo Alfred in jaz sva sedela z dolgima obrazoma drug poleg drugega in srce nama je stiskala bolečina.

Precej časa sem mu pripovedovala, in on me je samo poslušal — prav za prav samo z enim ušesom, kakor se mi je zdelo — dokler nisem naposled s precejšnjim poudarkom, da bi ga zabolelo in da bi ga zdramila, dejala:

»Takšna je torej stvar, dragi moj, in zato bom — kako se že reče? — zato bom ubrala pot v Kanoso. Ali veš morda ti kakšno drugo pot, ali imaš nazadnje kaj proti temu?«

Skomignil je z rameni in je zamišljeno mešal z žlico kavo v skodelici. »Kaj naj bi imel proti temu,« je šele čez dolgo časa odgovoril.

Njegov mir ali njegova vnemarnost sta mi šla na živce; igrala sem se z žlico, pozvanjala sem z njo po pladnju in dejala: »Večno bi se takšno življenje tako ne moglo vleči! Vsaj jaz bi ne vzdržala. Ti bi? Učiteljic za ples in za gimnastiko je današnji dan že več kakor učenk; na vsaki tretji hiši tukajle na Zapadu* si lahko ogledaš brezupen izvesek. In moj uspeh v Parizu... no, ta je bil menda res preveč nepomemben, ali ga pa niso dovolj razbobnali.«

V Parizu sem bila namreč prejšnje leto na mednarodni plesni tekmi dobila tolažilno darilo za svoj ples, darilo v obliki pohvale in potlej še mesec dni angažmana z dobro plačo v nekem gosposkem zabavišču. Takrat prislužene denarja kajpak že zdavnaj nikjer več biló ni.

»Ali naj nemara spet začnem slikati na svilo ali... če grem še dalje nazaj... ali naj se spravim spet na učenje kemije? Glej, s tebòj in s tvojim filmanjem ne bo nikoli nič prida. Ti zlodji te ne bodo nikoli poslali v tujino...«

»Pri filmu traja vse trikrat tako dolgo, kakor si človek misli,« mi je odgovoril. To je bil ta popoldan prvi njegov povezani stavek. »Sicer sem pa začel že sam misliti, da je moja stvar brezupna. Poslali bodo bržčas koga drugega...«

»No viš. In tudi potlej, ako boš končal študije... moj Bog, umetnostnih zgodovinarjev je danes že več, kakor je sploh stolic za umetnostno zgodovino, oh, skoraj več kakor plesnih učiteljic, in časi, ko so umetnost kovali v nebo in je človek utegnil v tej stroki obogateti, so že zdavnaj minili...«

Zakašljal je in ni dvignil pogleda od skodelice. »Da, da, prav imaš,« je menil, »nikar se ne daj zaradi mene odvrniti od svojih načrtov.«

Moje zvončkljanje z žlico mu je drezalo živce, opazila sem; podzavestno je dvignil roko, da bi mi iztrgal žlico iz roke, pa si je premislil in je položil roko spet nazaj na mizo. Razumela se njegov gib: menil je, da je izgubil vso pravico do mene.

»Rackner mi je včeraj že tretjič dejal, naj ga vendar obiščem popoldne v stanovanju, da bi se pri čaju in v miru pomenila zastran moje velike vloge.«

»Rackner... ali je to tisti režiser?«

»Da, režiser. Margot Krahnova — ena izmed filmskih statistk — meni, da sem neumna, ako ne pojdem tja. Vabilo filskega režiserja na čaj, vseeno, ali je to Rackner z debelim trebuhom ali kakšen drugi, je treba po vsaki ceni sprejeti. Ona — tako je dejala — bi prav gotovo ne odlašala do tretjega povabila, temveč bi se koj prvemu odzvala.«

»Tale Margot Krahnova — saj se tako piše? — je videti dekle, ki dobro pozna življenje.«

»Rekla je: ‚Več kakor trikrat moški ne povabi na čaj, naj bo še tako zaljubljen. Saj mu ni treba. In ti... dekle s talentom, se ne boš s tem prav nič pregrešila. Saj storiš vse samo za umetnost.'«

Vse to sem pripovedovala z nasmehom. Še danes se natanko spomnim, kaj mi je takrat dejala plavolasa Margot, saj sem imela od tistih dob tolikokrat priložnost, da sem na to mislila. Alfred je pa moral videti, vsaj videti bi bil moral, da je bil moj nasmeh prisiljen, zakaj v srcu sem si venomer ponavljala: ‚Tak reci vendar ne, dragi, reci ne! Reci da ne dovoliš, da grem k temu Racknerju, da grem na čaj k filmskemu režiserju! Tak raztogoti se vendar, izpozabi se že! Udari s pestjo po mizi in me nahruli: Ne, ne greš mi k onemu nepridipravu!'...

Toda on je zrl samo v kavno skodelico in je prikimaval. Tudi on je imel žalostne čase za seboj. Dolge mesece je bil v Grunewaldu in potlej blizu Sperenberga na nekem močvirju in je tam z mikrokamero filmal življenje po ribnikih, mlakužah in jarkih; če bi bilo šlo vse po sreči, bi nastal iz tega kulturni film, ki bi privabil sleherni večer na tisoče gledalcev v kinematografe. Pa so mu filmski trak tako skrajšali, da ga je bilo na koncu samo za deset minut... In osem mesecev dela, trdega dela je bilo! 150 mark so mu dali na račun, potlej pa niti belica več.

Naposled sem mu hudo jasno dejala: »Saj vendar veš, kaj se to pravi, če te režiser kot statistko povabi na čaj!« In ker se še zmerom ni ganil, sem pridejala: »Toda česa vsega človek ne stori za kariero!«

»Saj,« je dejal in kljub temu, da naj bi zvenelo nebrižno, je bilo v tej besedi vendar toliko obupa, da bi si bila Alfreda najrajši položila v naročje in ga potolažila s poljubi. Toda to zdaj ni bilo mogoče in tudi ni smelo več biti. Zato sem položila samo svojo roko na njegovo in sem vstajaje tako nekako menila:

»S tem sem izgubila sleherno pravico do tebe, dragi, toda...« Nekaj temu podobnega sem rekla, ali pa še večjo bedarijo.

Tudi on je vstal, in se raztreseno ozrl proti Spominski cerkvi. »O, prosim, prosim,« je dejal; bilo je komično, da bi se človek razjokal, ali pa obupno, da bi se kar zasmejal.

»Med nama mora biti kajpak vse pri kraju,« sem spet povzela, »tako je vsaj pošteno. Ali se ti ne zdi tako?«

»Kajpak, kajpak,« je odgovoril.

Skoraj bi se bila razjokala; stiskala sem robček v dlani: »Tak, zbogom,« sem dejala, »zdaj moram oditi.«

Porinil si je roke v žepe.

»Kam?« je vprašal.

»No, k Racknerju.«

»Že zdaj?«

»Telefonirala sem mu, da pridem. Pričakuje me. Hotela sem... Vse mostove sem porušila, da bi ne mogla nazaj; če bi bila čakala, bi se spet obirala. Ali veš morda ti kakšno drugo pot?... Reci vendar... pa bom prisolila temu Racknerju...«

Predobro sem vedela, da ne ve druge poti; če pošteno priznam, sem imela v tistem trenutku samo to blodno željo, da bi me Alfred iz besa zaradi moje nesmiselne odločitve udaril, da bi se mi višnjeva bunka poznala pod očesom in bi ne bila več za med ljudi, kaj še za k Racknerju.

On je pa samo dejal: »Ne vem izhoda, Beata; mislim, da si se prav odločila. Denar iz Pariza je že skopnel... še jaz sem ti pri tem pomagal; in jaz, jaz nimam prav nobenega upanja. Zbogom, Beata, in mnogo sreče na pot.«

»Zbogom!«

Globoko je zajel sapo. »Česa vsega človek ne stori za umetnost!«

»Za umetnost!« Grenko sem se nasmehnila.

»Zbogom,« sem rekla še enkrat in sem se na prste ustopila predenj. Hotela sem — tu na Kurfüstendamu vpričo vseh teh ljudi — poljub za slovo. On je pa prezrl mojo željo, zato sem mu obrnila hrbet in stekla okoli vogala v drugo ulico.

Ko sem tam čakala na tramvaj, da bi se odpeljala na Bavarski trg, kjer Rackner stanuje, sem se domislila, da sem v pokrpanih nogavicah, ker drugih doma nisem imela; in odšla sem — iz nečimrnosti, ali pa zato ker sem bila vsa zaverovana v kariero — v neko bližnjo trgovino, da bi si kupila par nogavic. Navadne so stale 5 fenigov manj ko 2 marki, potlej so imeli še prav imenitne za 3·95; nekaj me je pičilo in kupila sem si tiste za 3·95.

Ko sem bila že na ulici, sem se domislila: Kje si jih bom obula? Tramvaja še zmerom ni bilo — na tem vogalu traja zmerom celo večnost, preden pride pravi voz — pa sem stekla čez Kurfürstendamm v Rotundo tam zadaj za kioskom, in sem si preobula nogavice. Nove so bile tako voljne in so se tako imenitno prilegale nogi, da bi me bile v kakršnih koli okoliščinah navdušile; tako pa...

Ko sem se vračala čez Kurfürstendamm, sem se ogledalà na kavarniško ploščad in videla sem, da Alfreda ni več tam. Takrat sem se spomnila, da niti vedela nisem, ali je imel denar, da bo plačal obe kavi, ki sva ju popila, in da bi mu ga bila prav za prav lahko dala, ko sem vendar še imela nekaj v žepu. Ker je bil pa že odšel, sem si morala misliti, da je plačal, zato sem brž stopila v tramvaj, ki je prav takrat obstal pred rdečim prometnim znamenjem.

*

Na Bavarskem trgu so se igrali razvajeni otroci v pisanih oblekah; njihove elegantne matere so sedele na klopcah, zavite v spomladanske kožuhe, in so si pripovedovale s srečnimi in vnemarnimi obrazi abotne čenče.

Ko sem stopila iz tramvaja, sta zrla dva gospoda za menoj; to sem — v svojo sramoto maram priznati — celo spričo teh okoliščin, ali pa prav zaradi njih — z zadoščenjem ugotovila.

Na trgu me je ogovoril neki pretirano elegantno oblečen mlad gospod. Zavrnila sem ga. Vedela sem, da stojim v središču berlinskega razuzdanega sveta; vsaj mislila sem si tako, zakaj ko sem pred tremi leti prišla iz Magdeburga v Berlin, se mi je zdelo, da je Bavarski trg središče vsega berlinskega svetovnjaštva.

Filmski režiserji stanujejo kajpak na Bavarskem trgu in tudi nekatere filmske zvezde najdeš tam. Vhod v hišo št. ... na Bavarskem trgu je bil ves iz marmorja, ob stenah ogledala, po tleh pa razprostrte debele preproge. Hišnik, ki me je vozil v dvigalu navzgor, se mi je zgovorno smehljal, kakor se mi je zdelo. Dejal je:

»Mhm, h gospodu Racknerju gre mlada dama.« In: »Ali ste od filma, če smem vprašati?«

Nisem si domišljala, da sem edina, ki sem ubrala to pot; toda odločila sem se, da bom šla do konca po njej.

Na nekih vratih v drugem nadstropju je pisalo: Rackner. — Ko sem pozvonila, sem čakala precej časa. Potlej sem pozvonila še enkrat; šele tedaj so se vrata odprla.

Rackner je prišel sam odpirat; v domačem suknjiču in v usnjatih copatah. Zdel se je raztresen ali pa razburjen. Pozdravil me je nekam preveč prijazno in mi je pomagal sleči plašč, medtem je pa nekaj mrmral, da je služkinja do večera prosta. — Drugače se res nisem bila nadejala.

Pod svojim plaščem iz žrebičkove kožuhovine sem imela oblečeno »veliko popoldansko obleko«, ki sem si jo dala prav za prav za film sešiti. Na hrbtu je bil izrez hudo globok. — Racknerju se je to zdelo nekam čudno, zato mi je koj postregel s komplimentom: »Zmerom ste imenitno oblečeni, gospodična Singalova; za moj skromen dom kar preelegantno.«

* Zapad = Westen, berlinski okraj.

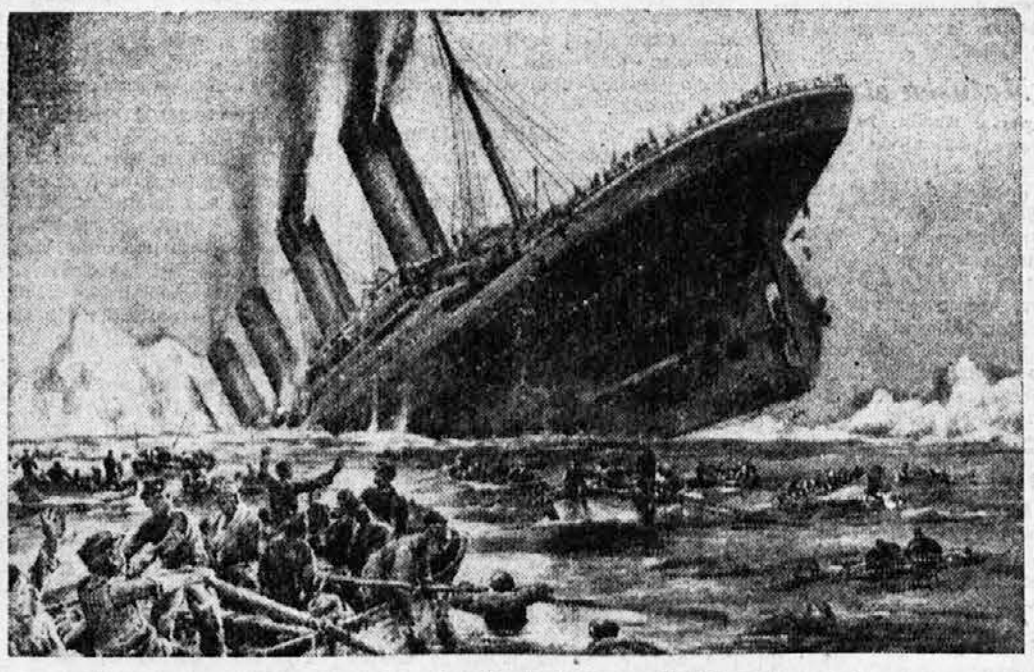

Na levi: **Romunski princ Nikolaj se je l. 1931 poročil z gospo Dimitrescovo iz neknežje krvi. Ker se kljub pozivu vlade ni maral odpovedati svoji ženi, ga je romunski kronski svet te dni na podlagi ustave izključil iz kraljevske družine.** Na sliki: **princ in njegova žena.** — Na sredi: **Davi, v noči s 14. na 15. april, je minilo 25 let, kar se je l. 1912 potopil največji tedanji parnik »Titanic«, ker je trčil v orjaško ledeno goro. Z njim je utonilo več ko 1500 ljudi, med njimi dva ameriška milijarderja.** — Na desni: **Japonska letalca Inuma** (na levi) **in Tsukagoši sta te dni priletela iz Tokia v London v rekordnem času 94 ur in 10 minut.** Na sliki: **junaka zraka po pristanku v Londonu.**

Nekoč je bilo jezero...

...ko smaragd zeleno in skrivnostno, z belimi brezami in grmi cvetočega šipka obdano. Sedem vodnih deklic je živelo v njem. Sedem deklic z zlatimi lasmi in ko sapica tankimi zelenimi tenčicami. V sedmih vodnih deklicah je živelo sedem hrepenenj. Nekoč pa... — pravljica se nadaljuje in srečno konča.

Otrok, ki je brez diha poslušal, se široko nasmehne, pretegne se, napetost, ki ga je ob poslušanju prevzela, popusti, potem pa se vsujejo iz ustec nešteta vprašanja. Odgovarjaj, in bodi srečna, da je tvoj otrok tako bister in se tako naglo razvija.

*

Zakaj le vam vse to pripovedujem? Zato ker me je, ni dolgo od tega, vprašala neka mati: »Ali naj otroku pripovedujem pravljice?« Mnogo mater je, ki so v strahu, da bi pripovedovanje pravljic utegnilo otroku škodovati, ker bi se vse preveč zakopal v pravljičnost in fantazijo in bi se potem, ko postane večji, ne znal vživeti v resničnost.

Nič strahu! Otroku pravljic! Potrebuje jih. V življenju malega otroka so pravljice nekaj nujnega in bistvenega. Potrebne so mu kakor nam je potreben kruh, rosa so, ki namaka njegovo drobno, sanjavo dušico.

V malem otroku še ni razvit smisel za kritiko, ki usposablja nas, da ločimo možno od nemožnega, resnični svet od neresničnega.

Zato je, da ne rečem kvarno in napak, vsaj velika škoda, če otrok nima priložnosti poslušati pravljice.

Z leti bo v otroku zanimanje za pravljice tako popustilo in v njem počasi odmrlo, tako da mu ob svojem času ne bo več do pravljic, ki predstavljajo nekaj neresničnega.

Sleherna bojazen glede pravljic je torej odveč, zato še enkrat, dajte da se bo otrokova dušica razživljala in izživljala v pravljicah, ne sicer v razburljivih in grozljivih, pač pa v takih, ki v malem otroku bude plemenita nagnjenja, bogaté njegov miselni svet in se mu ob njih razvija spomin.

Damijana.

Človek nikoli vsega ne ve. Mnogi ljudje si sicer zjutraj čistijo zobe, toda predno gredo spat pozabijo na to za zdravje važno delo. In vendar je temeljito čiščenje zob zvečer važnejše kot zjutraj. Sicer se začno ostanki hrane med zobmi kisati in povzročijo zobno gnilobo (karies), ki se je vsak boji. Zato zjutraj kot prvo in zvečer kot zadnje Chlorodont. Peneči ali ne peneči se Chlorodont, obe kvaliteti sta enako dobri. Domači proizvod.

Chlorodont

Naša kuhinja

STARA KOKOŠ

za umno gospodinjo ni več predmet nevolje in godrnjanja, saj jo zna spretno pripraviti, tako da je skoraj mehkejša in okusnejša kakor še tako nežna piška.

Očiščeno in osmojeno kokoš položiš v platneno krpo, ji dodaš po okusu čebule in druge zelenjave, pristaviš v mrzli vodi in jo dva dni kuhaš po 4—5 ur na dan. Seveda je kokoš ves čas zavita v prtič. Po tem času bo njeno meso mehko in sočno kakor prava delikatesa, posebno če jo oviješ z rezinami prekajene slanine.

Kokošje meso je zato tako okusno, ker je zavito v prtič in ne odda dobrega vonja vodi, v kateri se kuha.

JEDILNIK ZA SKROMNE

Četrtek: Čebulno meso, krompirjev praženec, orehovi cmoki.

Petek: Zdrobova juha, špinača z zapečenim jajcem, pražen krompir.

Sobota: Prežgan ohrovt z vraničnimi rezinami, makovi rezanci.

Nedelja: Možganova juha z drobtinastimi cmoki, jagnjetina, kompot, orehova torta.

Ponedeljek: Juha iz jetrne kaše, marelice v haljicah iz kvašenega testa.

Torek: Golaževa juha, svinjski jezik v poljski omaki, cmoki.

Sreda: Hopel-popel*, žemljev praženec s kompotom iz posušenega sadja.

JEDILNIK ZA PREMOŽNEJŠE

Četrtek: Krompirjeva juha z zelenjavo, bifteki z zapečenimi jajci, ohrovtovo brstičje, kruhov puding z vinsko omako.

Petek: Grahova juha z ocvrtim grahom, pečeni krapi s peteršiljevim krompirjem, bavarski rezanci v sopari.

Sobota: Riževa juha, svinjske zarebrenice s krompirjevim pirejem in solato, smetanaste palačinke.

Nedelja: Sočnata pečenka s praženim krompirjem, francoska solata, snežni žličniki v jajčni kremi.

Ponedeljek: Goveja juha s krpicami, goveje meso z drobnjakovo omako.

Torek: Goveja juha z vraničnimi žličniki, prekajena svinjska rebrca s kislim zeljem, pečen krompir, Magdalenine rezine.**

Zarebrenice iz jagnjetine

Povaljaj tolčene zarebrenice iz jagnjetine v moki, speci jih na presnem maslu ali masti, dodaj zrezanega zelenega peteršilja, graha in juhe ter duši tako dolgo, da se zmehčajo.

Za ljubitelje oranž

Pomarančni hren

Pretlačeno jabolčno kašo zmešamo z nastrganim hrenom in dodamo po okusu pomarančni sok, sladkor in sol. Jabolk ne smemo pristaviti z mnogo vode, ker mora pomarančni hren biti gost. Ta jed nam rabi kot okusna priloga k mesu, zlasti h kuhani govedini.

Pomarančni šodô

¼ l sveže izžetega pomarančnega soka sladkamo po okusu, vžvrkljamo vanj 3 cela jajca in žlico ruma ali dobre slivovke. Lonec s to mešanico denemo v kozico vrele vode in neprenehoma žvrkljamo ali pa s šibo stepamo, dokler se šodo ne zgosti. Še vroč šodo napolnimo v kupice in ga serviramo s piškoti.

Pomarančni jam (mezga)

Za težo limon vzamemo petkrat toliksno težo pomaranč in šestkratno težo sladkorja. Limone in pomaranče skrbno obrišemo, jih zrežemo z ostrim nožem na kolikor mogoče tenke lističe in odstranimo pečke tako previdno, da se nam sok ne izcedi. Potlej denemo narezane lističe v globoko skledo in jih zalijemo s hladno vodo. (4 utežne enote vode na eno enoto sadja.)

Čez 24 ur kuhamo sadje z vodo vred kakšno uro, potlej pa kozico odstavimo. Spet čez 24 ur kuhamo sadno kašo še enkrat s sladkorjem, in sicer spet eno uro. Proti koncu kajpak ne smemo pozabiti na mešanje! Tedaj je sadje ravno pravilno razkuhano. Še kar toplo in tekoče napolnimo sadje v steklenice, kjer se potlej strdi. Steklenice zavežemo šele drugi dan.

Če boste čistili zobe s ščetko „ORLOV", boste veseli in zadovoljni.

Dobi se povsod!

Z zakonom zaščiteno po vsem svetu

POJASNILA

* **Hopel-popel:** V ponvi ocvri kuhan krompir v rezinah s prekajeno slanino v kockah. Tik preden je krompir ocvrt, primešaj prekajeno klobaso v kockah. V posodici vtepi nekaj jajc s soljo in poprom in jih zlij v ponev. Ko se jajca strde, je jed gotova.

** **Magdalenine rezine:** Dobro vmešaj 12 dek presnega masla, dodaj 28 dek sladkorja v prahu, nekoliko limonove lupinice in šest rumenjakov. Nato vmešaj sneg šestih beljakov in 30 dek moke, dodaj drobno zrezane arancine, daj testo v dobro namazano pečico, ki si jo posula z moko. Testo pa posuj z zrezanimi mandljevimi lističi.

DVA RECEPTA ZA IZBIRČNEZE

Sardelno maslo

Pretlači skozi penovko štiri očiščene in seseklјane sardele, 1 kuhan rumenjak, žlico olja in prav toliko kisa; primešaj približno 15 dek presnega masla in drobno zrezanega drobnjaka (ali čebule in peteršilja). Potem pomoči v vodo nož ter vreži v sardelno maslo kako podobo; ob krožnikov rob naloži rdeče redkvice, drobno zrezan kuhan jajčni beljak, zrezano peso in rezine iz kislih kumaric.

KOVINASTO POHISTVO
F. GOLOB, LJUBLJANA
Wolfova 8

Kako poživiš staro obleko

Letos je bil mesec marec tako deževen in krmežljav, da si najbrže šele zdaj pričela misliti na svojo novo garderobo. Če nisi tako srečna, da bi lahko imela nov kostim, plašč ali obleko, skušaj vsaj v stare obleke dahniti košček pomladi.

V tem oziru ti gre letošnja moda prav na roke, saj prinaša za pomlad vse mogoče kombinacije kockastega vzorca z gladkim blagom. Načinov, ki jih lahko uporabljaš pri tej sestavi, je toliko, da ti jih niti ne morem vseh našteti.

Posebno se ti bo posrečila prenovitev kostima. Pri vsakem kostimu krilo prej uničiš kakor jopico. Kupi si torej kockasto blago in si daj sešiti krilo v poševnem vzorcu, da boš videti vitkejša. Jopica bo pa dobila nov ovratnik in nova zapestja. Tak kostim boš spočetka nosila pod plaščem, za toplejše dni ti bo pa služil kot promenadno-športni kostim. Obleko poživiš s sedlom, ovratnikom ali rokavi, pa bo tako izpremenjena, da je niti tvoja najboljša prijateljica ne bo spoznala.

Temne popoldanske obleke okrasiš s pestrimi vložki, ovratniki in reverji iz imprimeja; vendar ne uporabljaj preveč kričečega blaga, posebno ne, če vstavljaš velike kose.

Elegantno učinkuje na črnem krilu črna bluza iz angoraste volne, posuta s pisanimi pikami ali vozli. Ob ovratnem izrezu se pa blesti bela bluza; ali si moreš misliti mičnejšo obleko od te?

Z vezenjem dosežeš skoraj zmerom prijeten in koristen učinek. Vežeš lahko v enostavnem ali težjem vbodu s prejico, volno ali bleščico.

Starim oblekam najprej nekoliko razširi rokave ob ramah, vendar pa ne preveč na škodo lepote kroja.

Če se pa le odločiš za novo obleko, se odloči za tako, ki jo boš lahko nosila tudi pozneje. Torej za klasični kostim ali paletot. Plašč pa že tako ne sme manjkati v nobeni garderobi.

Srečno roko! **(n.)**

Umetniška pot

Elizabete Bergnerjeve

Saj jo menda vse poznate, to drobno nežno ženo, ki zna v svojo igro vložiti toliko ljubezni in duše kakor malokatera druga filmska igralka. Te dni smo čitali v časopisih, da bo Elizabeta za nekaj časa opustila naporno delo pri filmu in gledališču. Že dalje časa namreč čuti, da njeno zdravje ni prav v redu, in šibka kakor je, bi si lahko nakopala kakšno hujšo bolezen.

Elizabeta, po rodu Dunajčanka, pa ni dunajsko razigrane in vesele narave, vase je zaprta, otožna in nenavadno plemenita. Slavna igralka se tako poglobi v svojo vlogo, da njena igra ni le igra, temveč doživljanje usode, ki jo igra.

Pri nas smo videli Elizabeto v treh filmih: v »Ariani«, »Carici Katarini« in »Smehljajočih se ustnah«, filmih, ki so nam tako globoko razkrivali zamotano življenje ženske duše. V vsako svojo vlogo položi Elizabeta največjo človeško misel: najlepša je dobra in čista duša.

V mladosti je Elizabeta hotela postati zdravnica. Vendar je bil v njej klic po umetnosti in gledališču močnejši, pripeljal jo je na konservatorij, od ondod pa v prvi angažman v Curih. Pozneje je igrala še v Berlinu in Monakovem, naposled spet v Berlinu pri filmu, ki je ponesel njeno slavo v svet.

Leta 1932 je odšla Bergnerjeva s svojim možem, režiserjem Pavlom Czinnerjem v London, ki je postal kmalu njena druga domovina. V Londonu živita umetnika tiho in mirno življenje, kolikor ga jima pač dopušča njun poklic.

Tudi hladni London je vzljubil drobno igralko, ki je kmalu prodrla v najvišjo družbo. Slavnostno krstno predstavo filma »Smehljajoče se ustne« v angleškem jeziku si je namreč ogledal ves angleški dvor in celo kraljica Mary je prekinila svoje žalovanje in prišla k predstavi.

Elizabeta Bergnerjeva pa ne uživa tolikih časti in simpatij le zaradi svoje umetnosti, temveč tudi zaradi svoje srčne dobrote. V nasprotju z drugimi bolj ali manj sebičnimi »zvezdami« je zelo usmiljena in darežljiva. Za reveže in brezposelne umetnike daruje neštetokrat slavna umetnica ves čisti dobiček svojih predstav.

Elizabetina mati je dejala nekemu časnikarju, ki jo je vpraševal po podatkih o njeni slavni hčerki, en sam stavek, ki pove več kakor vse kritike: »Najboljši otrok je, ki si ga morete misliti, verjemite mi: angel je v človeški podobi!« **(n.)**

Iskrice lepega vedenja

ČE SI DALJE ČASA NA OBISKU pri prijateljih ali znancih, glej da boš točno prihajala k večerji in kosilu. Ko se vrneš domov, ne pozabi napisati nekaj ljubeznivih vrstic v zahvalo gostitelju.

KADAR PONUDIŠ ROKO V POZDRAV, si sleci rokavico.

ČE SEDI OKROG MIZE VEČ MLADENK in vstopi starejša dama, naj vstanejo vse deklice in jo vljudno pozdravijo.

PRI MIZI BODI VZRAVNANA in nosi žlico k ustom in ne narobe; prtiča si ne zatikaj za ovratnik pod vrat, saj nisi več otrok.

ARTIČOKO JEŠ TAKO, da trgaš s palcem in kazalcem njene lističe in jih nosiš v usta, jih oblizneš in odlagaš na krožnikov rob. Zunanjih artičokjih lističev ne smeš jesti, le osrčje, ki je mehko, razreži z vilicami in pojej kakor drugo zelenjavo.

RAZKOSAJ PERUTNINO že v kuhinji, s tem si boš prihranila mnogo jeze. Kokošje kosti smeš prijeti v roko samo doma ali pri dobrih znancih, pri slavnostnih večerjah jih smeš le obrezati z nožem in vilicami.

ČE TI PADE S KROŽNIKA košček jedi, ga poberi in položi na rob krožnika.

ČE TI PREDSTAVIJO MLAJŠEGA GOSPODA, mu mirno ponudi roko v pozdrav; svoje ime mu lahko poveš ali ne, kakor ti je ljubše.

MEHKO VKUHANEGA JAJCA ne odpiraj z nožem, temveč mu s kavno žličko odbij kapico, da prideš do rumenjaka. **(n.)**

ŽENSKI RAZGOVORI

Ela W., Samobor: Sin mi je zašel v družbo, ki nanj slabo vpliva. Ni ga sicer izkvarila v pravem pomenu besede, pač pa se je od takrat, ko se je z družbo pobratil, spremenilo njegovo vedenje. Prej dobro vzgojen in vljuden do vsakogar, je postal zdaj robat in neotesan, z menoj je pa včasih, težko povem, kar surov. Hudo mi je za fanta samega in tudi zato, ker vidim, da mladina stare ljudi dandanes sploh prezira in zaničuje; najboljše bi bilo, da bi čimprej izginili pod zemljo. Če veste kakšen nasvet, vam bom zelo hvaležna.

Najprej, ne delajte si preveč težkega srca! Verjetno je, da se je vaš sin v slabi tovarišiji navzel drugačnega govorjenja in čustvovanja, kakor ste mu ga vcepljali vi. Velik del današnje mladine žal napačno misli, da je surovost in narobe-razboritost znak zdravja in moči. V tem mišljenju jo podkrepljujejo še surovi športi, nogobrc, rokoborba itd. Vendar je pri vašem sinu vse to najbrže le prehodno ali vsaj lahko ozdravljivo, saj je njegovo jedro dobro in zdravo. S tožbami in prošnjami ali grožnjami ne boste dosegli nič. Povejte mu pa, ko bo priložnost, saj svojega otroka najbolje poznate, svoje mnenje, toda vaše govorjenje naj bo podprto tudi z razlogi zoper način, ki si ga je prilastil v občevanju z vami in drugimi. Povejte mu, da bo imel v življenju malo uspehov, ali pa celo nobenega, če ostane tak tudi v naprej. S surovostjo se tudi dandanašnji v življenju nikamor ne pride. Če vaše prigovarjanje ne bi zaleglo, ga pa pošljite v uk v kak drug kraj, če vam je seveda mogoče. Drugega nasveta pa res ne vem, morda dobre knjige in pravilno ravnanje z njim; to je nekolikšna potrpežljivost po eni strani energičnost pa po drugi.

Nečesa vas pa prosim, ne mučite se z mislijo, da vas sin in drugi ljudje (to bojazen imate najbrž tudi) prezirajo zaradi starosti. Starost tukaj ne odločuje. Surovež in neolesanec svojega vedenja ne obrača po starosti in obrazu, ampak je v vseh položajih enak in isti.

I. M., Lj.: Na vaše vprašanje: »Rada bi zrasla, koliko časa bi bilo treba dnevne vaje izvajati, da bi učinkovale. Ne izvajam vseh vaj, navedenih v članku »Le nekaj centimetrov...«, temveč eno stalno izpuščam.«

Vam moram povedati, da bo učinek bolj težko izmeriti v centimetrih. To je namreč odvisno od človeka in njegovih let. Če boste pa vaje redno in vse izvajali, vam lahko zagotovim, da bo uspeli gotovo prišel. Čeprav se morda ne bo pokazal v centimetrih, bo viden v vaši lepo potegnjeni in vse lepši postavi in oblikah.

Damijana.

Lepe oči — želja vsake ženske

Lepe oči so res največji čar čedne ženske, a čar, ki ga ne moremo prisiliti samo z nego. Ženske le prerade pozabljajo, da so oči le del telesa, kakor noge in roke, a še mnogo občutljivejši del, ki mu pravo lepoto vdihne šele lepa, čista duša. Saj že stari pregovor trdi, da so oči ogledalo duše.

Ali še nisi opazila, da trd in mrk pogled postara še tako mlado dekle? In da ostane ženska s svetlimi, čistimi očmi in dobrohotnim pogledom mladostna, kljub gubam in sivim lasem?

Če vam k vsem mogočim negam prištejem še nego oči, se boste prijele za glavo: »Katera srečnica ima pa dandanes toliko časa?« Pa nimate prav. Toliko časa se m o r a dobiti!

Negovati oči se pravi, poživiti jih, kadar so utrujene.

Neverjetno ti bo prijala kopel za oči po neprespani noči, po kinu in po napornem delu. Menda je skrbna narava ustvarila naše oči tako, da so že same dovolj odporne; le pomislimo, kako sveže so še zvečer po napornem delu, ki ga imajo ves dan!

Voda, v kateri zjutraj izpiraš oči, naj bo vedno nekoliko mlačna. Obkladki pa utegnejo biti mrzli ali vroči.

Če imaš medle in trudne oči, si pritisni nanje obkladek s čisto, mrzlo vodo, in kmalu se ti bo pogled zjasnil.

Če so pa oči zatekle in zardele od joka, jim boš koristila samo z obkladkom s toplo vodo.

Mnoge ženske pazijo na svoje oči, zanemarjajo pa docela njih okolico. Če imaš zelo slabotne obrvi in trepalnice, si jih vsak večer namaži s čistim ricinovim oljem in kmalu se ti bodo zgostile.

Že pri dvajsetih letih (zelo zgodaj, kaj ne?) se prične koža ob očeh nabirati v majcene, majcene gubice. Pusti jih pri miru, edino tako bodo ostale še dolgo časa nevidne. Ne raztezaj kože pod očmi z neveščo masažo in ne pudraj se tako visoko. Če si nagnjena k nervoznim ljudem s suho kožo, si čez noč r a h l o namaži okrog oči dobro, mastno kremo.

Še nekaj za vse one, ki si žele lepih oči. S trudnimi očmi in črnimi podočniki se obrni do zdravnika za notranje bolezni. Edino zdravnik, ki te skrbno preišče, ti lahko svetuje zdravilo za izgubljeno zdravje in izgubljeno lepoto. **(n)**

Brez Bayer-jevega križa ni Aspirin tablet.

Vsaka Aspirin tableta ima Bayer-jev križ.

Pri reomatizmu, gripi in vročini.

Oglas je registr. pod Š. št. 1583 od 5. XII. 1936.

TUDI ZA POMLAD KUPITE pri PAULIN-u V LJUBLJANI, KONGRESNI TRG 5

Ker boste povsod naredili dober vtis, če boste imeli eleganten kroj in čisto izdelavo v Vašem plašču, kostumu ali paletoju

Anekdote

Razumeli so ga

Anton Rubinstein (1829—1894), ruski skladatelj in pianist, je bil nekoč v Španiji na turneji. Ko se je na povratku ustavil v Parizu, ga je neki gospod vprašal, ali je govoril v Španiji po špansko.

»Ne,« je odgovoril umetnik, »ne razumem španski!«

»Potlej ste si gotovo s francoščino pomagali?« je zvedavo vprašal gospod dalje.

»Tudi to ne,« je nestrpno odgovoril Rubinstein.

»Kako ste se pa potlej sporazumeli, mojster?« je spet vprašal radovedni gospod.

»S klavirjem,« je odbrusil Rubinstein in obrnil gospodu hrbet.

Najpreprosteje...

Na neki veliki razstavi avtomobilov so vprašali zastopniki strokovnih listov francoskega pisatelja Tristana Bernarda (* 1866), naj jim vendar pove, v kakšnem avtomobilu se najrajši vozi.

Bernard se je hudomušno nasmehnil in menil: »V avtomobilih svojih prijateljev!«

Požeruh

Nekemu opavskemu zdravniku ni hotel pacient verjeti, da je zdrav in da mu je želodec v redu. Po vsaki ceni je hotel povprašati za svet še nekega profesorja. Prosil je zdravnika, naj mu napiše priporočilno pismo, in zdravnik mu je res napisal nekaj vrstic za profesorja E. na Dunaju.

Profesor je bolnika prav natanko preiskal, potlej mu je pa namesto recepta stisnil listič v dlan, rekoč: »Preberite navodila šele na hodniku. Vse sem napisal, kar je potrebno.«

Bolnik je odšel iz profesorjeve ordinacije, razgrnil na stopnišču profesorjevo pisanje in kakor od strele zadet bral:

»Ne žrite toliko!«

Humor

Astronomija

Verižnik: »Viš, Marijan, tamle gor je pa Veliki voz!«

Nadobuden sinko: »Koliko konjskih sil pa ima?«

Bistra glava

Učitelj: »Denimo, da vas je doma pet otrok, mati ima pa samo štiri krompirje. Kaj naj naredi?«

Jožek: »Piré.«

Resnica ni zmerom na mestu

»Ti, Janez, pravijo, da vsakemu poveš resnico v obraz. Ali je to res?«

»Vsem že ne, nekaj prijateljev si moram vendar obdržati!«

En greh trije grešniki

»Janezek, zakaj si zamudil?«

»Zaspal sem.«

»In ti, Joško?«

»Ponj sem šel kakor vsako jutro, pa sem še jaz zamudil.«

»Kaj pa ti, Peter?«

»Čakal sem oba...«

Saj sem si mislila...

»Ali je bilo lepo v gledališču, milostljiva?« je vprašala služkinja svojo gospodinjo, ki jo je prišla čakat pred dramo.

»Da, Minka, lepo je že bilo, samo preveč ljudi je umrlo!«

»Sem si koj mislila, milostljiva, ko sem videla, koliko vencev so prinesli cvetličarji v gledališče...«

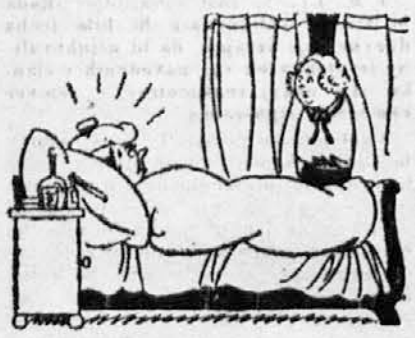

»Slavko, pravkar pišem svojim staršem. Kako se piše krematorij, s ‚c' ali s ‚k'?« (»Lustige Blätter«)

Led je prebit

France ima dekleta, France že dolgo hodi z njo. Toda France je strahopetec; ne upa se ji ljubezen razodeti.

Včeraj sta se France in njegova izvoljenka drsala na ribniku. Led je začel pokati. Zdajci se je vdrl. Tedaj je France ves vesel vzkliknil:

»No, zdaj ko je med nama vendarle led prebit, gospodična, vam menda lahko rečem ‚ti'?«

Šaljivi stric

»Živio! Stric mi je poslal sto dinarjev.«

»Kaj je pa tukajle na ovitku napisal?«

»Pozor pred mokroto...«

Zakon na poskušnjo

Roman iz naših dni

Po francoščini priredil Ž. O.

29. nadaljevanje

»Zakaj mi to govorite?« je vzkliknil Noel. »Ali nisva mar oba spoznala, da ljubiva drug drugega in da si bova poslej ustvarila pravi zakon?«

V njegovih besedah ni bilo več niti sledu porogljivosti; tudi njegov večni posmeh je tisti trenutek izginil.

Marcela je bila bleda ko zid; ni opazila njegove nenavadne resnobe, ko je vstala, da se poslovi.

»Zbogom, Mercier! Oprostite mi, da sem stopila v vaše življenje z abotno poroko, skovano v ženitni posredovalnici... Misel je bila morda dobra, le ničesar nisem na žalost znala iz nje ustvariti.«

Nekam neokretno, komaj premagujoč solze, je segla po plašču in klobuku.

Ponos edini jo je držal pokonci. Mislila je res tako, kakor je govorila: proč mora, saj jo vse loči od njenega slavnega moža... Toda vzlic vsemu ponosu ni mogla zatajiti žalosti, da se tako končuje njen roman — da se njen lepi roman utaplja v tolikanj bednem ponižanju.

Noel je stopil k njej.

Z energično in od nervoznosti nekoliko nasilno kretnjo ji je iztrgal krzneni plašč iz rok in ga zagnal v drugi konec sobe.

»Preden me mislite zapustiti, Marcela, me vsaj poslušajte... Nisem vam še povedal, zakaj...«

»Čemu?« mu je trudno segla v besedo. »Kar koli mi boste povedali, nič ne bo moglo storjenega izpremeniti v nestorjeno... Mar ne vidite, da naju ta pojasnila le še bolj ločijo drugega od drugega, namesto, da bi naju zbližala?«

Mercier si je moral priznati, da ima Marcela prav. To mu je odprlo oči: kadar najde mlad zakonski mož po dolgem razstanku svojo ženo, bo imel pač boljših opravkov, da ji dokaže svojo ljubezen, kakor da se ji bo na dolgo in široko opravičeval.

»Marcela moja... ženka moja... ki bi jo bil skoraj izgubil... ljubezen moja, ki hoče proč od mene in ne mara razumeti, da jo obožujem in da mi ni več življenja brez nje.«

Toda Marcela ga je mehko, a odločno odrinila.

»Ne, gospod Mercier, ne govorite o ljubezni! Saj veste, da ste še malo prej zgolj iz usmiljenja ostali pri meni... A vašega usmiljenja... ne prenesem... Čutim, da ga ne bi prenesla... Ne, gospod Mercier, ne ljubite me... Da ni bilo moje zaslepljenosti, bi bila najina ločitev ta trenutek že končana.«

»Motite se, Marcela! Verjemite mi, hudo nesrečen sem bil zaradi teh dogodkov. Toda sam ne bi bil nikoli storil prvega koraka k sodišču, čeprav sem bil prepričan, da me ne ljubite... Tudi mene sta žgala vaš prezir in vaša mrzlost... Moški ponos v meni je trpel, bolj kakor ste si utegnili misliti. A danes — danes mi je sladko ob misli, da se je moja mala Marcela, tolikanj ponosna in ohola, bogata Marcela Fernandova, ki je zavrnila vse snubce, približala meni, samo meni, ne vedoč niti, kdo sem... to se pravi, ne vedoč, ali je dobila dostojnega moža, ki se ga ji ne bo treba sramovati.«

»A zakaj... zakaj ste potem vložli protitožbo — zato, ker ste morda slutili... da imam kakšno drugo ...ljubezen?«

V njenem glasu se je čutil dvom; ne, s tako jalovimi argumenti je Mercier ne bo ugnal!

Toda mladi mož se je smehljal; nerazumljiva ji samozavest je bila v njegovem nasmehu.

»Dajte, da vas sklenem v roke, dete nejeverno!... Nikar se ne upirajte!... Takole k meni, da... čisto na prsi... Dajte, da vam povem, da sem prepotoval pol Evrope, samo da bom ob času pri razpravi — le predobro čuteč, da mi je to edina priložnost, da vas še kdaj vidim... in da vas morda spet pridobim...

»Kje ste pa bili?«

»Križaril sem ob severnem nabrežju Norveške.«

»O! Tako daleč ste šli?«

Naš novi roman

V prihodnji številki »Družinskega tednika« začnemo objavljati naš novi roman izpod peresa znamenite angleške pisateljice Elinor Glynove. Roman je doživel po vsem svetu izredno velik uspeh in je preveden skoraj v vse svetovne jezike

»SKRIVNOST LOGARSKE HIŠICE«

Naš novi roman, ki ga bomo objavljali pod naslovom »Skrivnost logarske hišice«, je lep in velik ljubezenski roman, čigar vsebina je vzela iz predvojnega ruskega aristokratskega življenja. Roman je napet in zanimiv, zraven pa nežen. Zato bo ta roman posebno ugajal nežnim ženskim srcem; roman ljubezni je in velikih človeških strasti.

»SKRIVNOST LOGARSKE HIŠICE«

je roman, ki ga bo vsakdo čital z velikim zanimanjem, roman, ki bo spet pokazal, da se trudimo, da bi našim čitateljem dali čim boljše, čim lepše in zanimivejše štivo.

»SKRIVNOST LOGARSKE HIŠICE«

začne izhajati v prihodnji številki. Naročite svojemu stalnemu prodajalcu, da vam tednik prihrani, tako da boste lahko brali novi roman takoj od začetka in da ne boste imeli sitnosti, če bi številke pri vašem prodajalcu pošle. Prosimo vas, da na ta roman opozorite tudi svoje prijatelje, ki ljubijo lepe povesti. **Uredništvo.**

»Da... bežal sem pred izkušnjavo, ki me je vlekla nazaj k vam.«

»A zakaj ste bežali?«

»Da ohranim svoje dostojanstvo ... Vaša gesta v restavraciji me je spravila iz uma... Slutil sem sicer vašo ljubosumnost, toda pripisoval sem jo zgolj vaši gospodovalnosti — niti v sanjah ne vaši ljubezni! Če bi vam razkril svoja čustva, sem si dejal, bi se le še okrutneje igrali z menoj, tako da mi ne bi bilo več obstanka.«

»O, Noel! Če bi vedeli, koliko sem prejokala tisto noč... ko sem vas zaman čakala!«

»Nisem mogel to slutiti... Narobe! Prepričan sem bil, da ste me hoteli s svojo koketnostjo samo razdražiti... da bi me potem tem laže podjarmili in zasužnjili.«

Marcela je spustila glavo svojemu možu na prsi in s priprtimi očmi poslušala rajsko godbo njegove izpovedi.

»Ljubili ste me in zato ste odšli!« je zajecljala, polna sreče.

»Da, odšel sem. In vselej kadar je postal spomin na vas premogočen, vselej takrat sem velel kapitanu svoje jahte, da naj z vso paro obrne na sever... vse dalje in dalje od Francije... Bal sem se, da ne bom mogel več kljubovati klicu svojega srca, če bi vas čutil preblizu.«

»A zakaj ste se potem vrnili?«

»Ker sem v Tromsoeju našel med pošto pismo svojega odvetnika. Sporočil mi je, da zahtevate ločitev... Takrat, vidite, je bilo konec mojih moči... Naj me stane kar hoče, moram biti tu!... Moram vas videti... Moram vedeti, kakšna so vaša čustva.«

Obmolknil je. Potem se je sklonil k njej in ji čisto tiho zašepetal na uho:

»Srce moje! Ko bi vedeli, kako srečen sem bil malo prej, ko sem si rekel, da je moji dragi Marceli samo do mene, izključno do mene... da ji je do človeka v meni in ne do bogatega in slavnega pisatelja.«

»Nikoli mi ni niti na um prišlo, da ste vi oni drugi! Ni lepo, tako voditi ljudi za nos!«

»Samo eno opravičilo imam, ljuba: pijanost me je bila obšla... Ta nenavadna ženitna ponudba... Še poznal vas nisem, pa sem bil že ves iz uma... Še dobro, da se je tako srečno končalo.«

»O!« je hudomušno zategnila. Meni se pa ne zdi, da bi se bilo baš tako dobro končalo!«

»Prav imate,« se je pošalil. »Mož ki se poroči z neko žensko, ne da bi jo ljubil, in potem, čez nekaj mesecev odkrije, da se je zaljubil vanjo — mislim, da je to res prava katastrofa za njegovo neodvisnost!«

Sédel je in skušal potegniti Marcelo na svoja kolena, toda mlada žena se mu je upirala:

»Malo prej ste še rekli... da ste se razočarali...«

»Res je,« je pritrdil. »Toda nečesa ne veste — tistega namreč, da se mi je ohola in mrzla žena, ki me je razočarala... da se mi je tudi ona pokazala v drugi luči... To je bilo takrat v kapelici... ko sem jo videl, kako je skromno pokleknila in pobožno molila za bolno ženo, ki je niti poznala ni; za ženo, ki je utegnila misliti, da ima pravico biti ljubosumna nanjo... O, tisti dan se mi je v moji mali Marceli prvič odkrilo njeno dobro in veliko srce... In ko mi je brez ovinkov priznala, kakor katero koli nepokvarjeno dekle, da je prosila Mater božjo, naj ji ohrani njeno skromno srečo poleg mene, takrat, srce moje, mi je šlo to globoko do srca; in samo zato sem takrat prasnil v smeh in ji začel govoriti kaj vem kakšne neumnosti — samo zato, da me ne bi izpregledala in da ne bi zaslutila, da sem tudi jaz takrat podzavestno molil isto molitev.«

Ob njegovem tolikanj sladkem ji obnavljanju spominov so Marcelo premogle solze. Noelove besede so obudile v njej najskrivnejše strune, priklicale so ji v zavest ljubezen — to prečudno ljubezen, pred katero je mesece in mesece bežala in ki je po nobeni ceni ni marala priznati.

O, kako vseeno ji je zdaj, ali je njen mož advokat ali pisatelj! Tisti, ki ga je ljubila takrat v kapeli in ki je zanj molila — in ta, ki zdaj z njim govori in ki jo tako ljubeče stiska k sebi, sta eden in isti!

Njune ustnice so se našle in so se strnile v dolg prvi poljub — poljub, ki ju bo združil za zmerom.

Toda zdajci se mu je mlada žena iztrgala iz objema in se je strmo vzravnala.

»O!« je vzkliknila z užaljenim glasom. »Pravite, da me ljubite, in vendar ste me pustili in ste se sem preselili k drugi... k svoji prijateljici, ki ste mi o njej govorili!«

Noel je bil z enim skokom pri njej. In ves srečen je vnovič sklenil svojo ženo o objem in jo divje, kakor bi bil pijan, pritegnil k sebi.

»O, vi neumnica!... Kako le morete kaj takega misliti!... Žena, ki pri njej stanujem, bo presrečna, da vas bo vendar že lahko pozdravila pri sebi... Sédite lepo mirno in počakajte trenutek, da se vrnem — hočete?«

Marcela ga je ubogala, ne da bi skušala razumeti... Noelov glas je bil preveč vesel, da bi smela dvomiti o njem. O, kako sladko, kako tolažilno ji je bilo, da mu sme verjeti in verovati vanj!

Mercier je bil izginil skozi nizka vrata. Prihodnji trenutek je mlada žena zaslišala kratek telefonski klic.

Kmalu nato se je Noel ves žareč vrnil.

»Čaka vas,« je dejal z blaženim smehljajem. »Ali bi hoteli z menoj, ljuba moja mala ženica, da vaju seznanim?«

Marcela je vstala in je pokorno krenila za svojim možem. Instinktivno je slutila, da ji s tako veselim obrazom ne more pripraviti neprijetno presenečenje.

Vnovič sta zavila skozi salon, potlej pa po hodniku, le da je bil zdaj razsvetljen. Udobno dvigalo ju je potegnilo v drugo nadstropje, tja kjer je mlada žena že koj pri prihodu opazila razsvetljena okna.

»Izvolite naprej,« jo je povabil Noel in odprl vrata ljubkega majhnega budoarja.

Za majhno mizo je sedela v mehkem svitu zastrte žarnice neka dama. Njen lepi obraz se je zdel za čudo mladosten, čeprav so ga obdajali na obeh sencih že beli lasje. Ko so se vrata odprla, je z nasmehom, polnim neznanega pričakovanja, pogledala po došlecih.

Marcela je stopila naprej. Občutek neizrekljive sreče ji je razširil srce: koj prvi mah je bila opazila prečudno podobnost med neznano ji damo in mladim pisateljem.

Belolasa gospa je vstala. Z neprisiljeno kretnjo je ponudila Marceli obe roki.

»Otrok moj,« je rekla s toplim glasom, »drago moje dete... čakala sem vas... o, že dolgo sem vas pričakovala! Dajte, da vas objamem!«

In že je bila mlada žena v objemu Noelove matere, vse srečne, da je vendar že doživela tolikanj težko pričakovani trenutek.

»Dobro vas že poznam,« je povzela stara gospa, opazovaje jo z vseh strani. »Moje materinsko srce vas je slutilo v otožni zasanjanosti mojega sina... Njegov dolgotrajni

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

SMRT PLEŠAVOSTI! „MORANA" PRAVO ČUDO!

„MORANA" JE USAVRŠENA. ODPRAVI. PRHLJAJ. EKCEME. JAČI IN HRANI LASIŠČE. TAKOJ USTAVI IZPADANJE LAS. LASJE PORASTEJO TUDI NA PLEŠASTOM MESTU. CENA STAKLENICE PO POVZETJU DIN 40.- POŠTNINA DIN 2.-

MODERNA KOZMETIKA - SPLIT -

„MORANA" DIPLOMIRANA V LONDONU S OF GRAND PRIX IN ZLATO KOLAJNO

Tisoč je bolezni, a zdravje samo eno!

Bili zdravi ali bolni, ako še ne poznate RADENSKEGA zdravilnega kopališča, zahtevajte s kratko dopisnico prospekte in navodila od uprave

Radenskega kopališča,
Slatina Radenci
(pri Mariboru)

molk mi je zgovorneje pripovedoval o vas kakor njegove besede... In ko sem bila bolna, sem nič kolikokrat čutila vašo navzočnost med njim in seboj, čeprav ste bili daleč, tako daleč... Čakala sem vas ... in srečna sem, da ste vendar že prišli.«

»O, Noel!« je nežno pokarala Marcela svojega moža, ko sta bila sama. »Zakaj mi niste nikoli povedali, da imate tako dobro in ljubečo mater?... Zakaj ste govorili o njej samo kot ‚o neki stari prijateljici'?«

»Srce moje — ko ste pa vendar zahtevali od svojega bodočega moža, da ne sme imeti sorodnikov! Saj nisem mogel vedeti, kaj bi rekli, če bi vam izdal to skrivnost.«

»O, verjemite mi, da bi bila tega vašega priznanja mnogo bolj vesela kakor pa govorjenja o ‚nadvse dragi vam in ljubljeni prijateljici', ki sem postajala že kar ljubosumna nanjo.«

Obmolknila je, videč, da se ji smehlja.

»Kako neumna sem bila!« je vzkliknila. »Res hudo naiven mora biti človek, če misli, da je moči presaditi v življenje kakšen roman... povest, ki si jo je zmešan romanopisec od začetka do konca izmislil.«

»Morda bi zdaj prav storila, če bi sežgala to znamenito špansko knjigo, ki vam je tako zelo zmešala glavo,« je smeje se predlagal Mercier.

»Kaaaj? Kje ste pa izvedeli —?« je zajecljala v zadregi in temna rdečica ji je zalila obraz.

»Slučajno sem nekoč opazil to knjigo na vaši mizi, kjer ste jo pozabili... Vzel sem jo s seboj in sem jo prebral. Takrat šele so se mi oči odprle: moja mala Marcela si je po španskem zgledu poiskala moža v ženitni posredovalnici!«

»A takrat, ko ste... tako na lepem odšli... ne da bi mi bili dali priložnost, da pridem za vami... Ali ste me mar takrat takisto hoteli za zmerom pustiti?« je vprašala malce žalostno.

Toda Noel ji je zaprl usta s poljubom.

»Tiho, srček!... Ali mi ne bi prihranili teh grenkih spominov?... Mar vam ni moja mati razodela, da nisem bil baš srečen, ko sem živel daleč od vas... daleč od tebe?«

»O, ne zamerite!« je dahnila z blaženim smehljajem in se vsa drgečoča prižela k njemu. »One španske knjige ni več, sežgala sem jo! Zato mi je pa ostal... moj mož! O, Noel, ko bi vedeli... ko bi vedel... kako te ljubim!«

EPILOG

Kot verni in nepristranski popisovalci te nevsakdanje povesti smo dolžni vsaj v glavnih obrisih povedati, kaj se je pozneje zgodilo z našimi junaki.

Najprej moramo ugotoviti, da se nam kljub vestnemu izpraševanju ni posrečilo dognati, kdo je bil bolj vesel srečnega razpleta, mladi par ali ravnatelj Selekcijske agencije.

Toliko je gotovo, da gospod Morel še danes od veselja zažari, kadar mu kdo omeni Marcelo ali Noela. Pravi, da je poroka med slavnim pisateljem in lepo milijonarko krona njegove kariere. Ta veliki uspeh ga je malone napihnil od ponosa; njegovi prijatelji govore, da misli v kratkem pripisati na program svoje agencije še besedico ‚ljubezen' — naši bralci se gotovo spomnijo, da v začetku naše povesti te besede na Morelovem programu ni bilo.

In mlada dva? Naj kar koj povemo, da sta se dala brez odloga poročiti še cerkveno. Potem nam pa novic o njima skoraj zmanjka: saj je znana stvar, da se o srečnih ljudeh ne da kaj prida povedati.

Pripomnili bi le, da nista po štirih letih zakonskega življenja ne Marcela ne Noel niti enkrat več sprožila pogovora o ločitvi — dokaz, da je njuna ljubezen trdnejša in idealnejša od ljubezni premnogih zakonskih parov današnjih dni.

In še to bi dodali, preden napravimo poslednjo črto pod to romantično povest: njun naraščaj — triletni Marcel in dveletna Noela — je mlademu očetu in mladi materi bolj pri srcu kakor vse drugo na svetu. V toliko je torej ta drugače tolikanj moderno sklenjeni zakon vse prej ko moderen.

Konec

ARTIST BUX

VELIK ROMAN IZ CIRKUŠKEGA ŽIVLJENJA

Napisal Hans Possendorf

Za pravilne odgovore na vprašanja, nanašajoča se na razplet tega romana, razpisuje uredništvo „Družinskega tednika" 12 denarnih nagrad v skupnem znesku 2500 din

7. nadaljevanje

Firenca 16. aprila 1924 Dones zjutri smo se pripelal v Firenco, sped nasje bilo štirje dolgi tovorniški vlaki, stric Buks je poslal svoje žvali vposebnem vagonu samo brama je seveda v Milanu peš na kolodvor šel in tamje pomagal koso na vagone spravlali tako kakor drugi sloni. semga gledala kako pametno dela, tako fajn poriva vozove na vagone, daje res prima. Dakije ga nč ne suva z haklom samo potihem mu včasih neki pove, jest sem mislila da je indijansko pa pravi stric Buks da je to slonovski jezik ki ga znajo samo Indijci, dolgo sem gledala inko sem zutri op šestih šla spat v našem vozu sem bla mokra kokr miš in me je mama grdo skregala. Zdaj smo res v Firenci že čisto zgodaj v temi ampak naš stanovanski voz je šou s tretim vlakom in zdaj še čisto zunaj stoji in še zmirom ga niso dol spravili pa je že deset ura.

Firenca 18. aprila 1924. Mi imamo zelo krasen prostor zato smo že včeraj imel prvo prestavo. Firenca je slabo mesto za cirkus. Bilo je mnogo zijal pa niso nič tako fajn ploskal kakor v Milanu insta imela papači in mama vseeno dosti ploskanja in gospod ravnatel in stric Buks tudi pa je občinstvo vendar trdo. Jest bi strašno rada tudi delala. če bi le z živalim lahko delala pa bi bla vesela. pa je čisto narobe če gdo misli da je svina neumna in zmirom osrana. Marjetica je zelo pametna svina in je tudi čisto čista ker je furt na čistem. Ko je Anton dones pri popoldanski prestavi hotu iti v štalo ga je eden dražu pa je anton za njim bežal. Anton ni ravno velik podvodni kojn pa je vseeno čudno kako zna hitro bežati kadr je hud. Tom gani mogu držat tako je bil Anton močan in tisti poredneš je ravno še skočil na voz drugače bi mu Anton že pokazu. Jest imam Antona jako rada tako zvesto gleda in malo smešno in zaskrbleno kakor dabi biu poslovodja od cirkusa. Najrajš je rumeno repo pamu morajo več skupaj v gobec zagnati ker ena je za Antona premalo se ne splača dabi začeu gristi pa kar v gopcu skrije če je premalo.

*

Popoldne je povabil Bux svojo malo prijateljico na kavo. Vrnil ji je dnevnik in ji dejal:

»Kar si tu napisala, Cilka, je prav čedno, toda k a k o si napisala — je grozno. Toliko napak je, da me je bilo kar strah.«

Cilki je planila vsa kri v glavo. Bux je spet povzel:

Zaradi tega te ni treba biti sram, Cilka, saj nisi ti kriva, da ne moreš v šolo. Prijetno pa vendar ni, če zasebni otroci iz cirkuških norca brijejo, češ: še materinega jezika ne znajo pošteno pisati in govoriti... Ali ni tako?

Cilka je v zadregi prikimala.

»Kako bi bilo, če bi te jaz naučil malo pravopisja in slovnice, pa mimogrede še kakšnega drugega predmeta? Najprej moraš seveda starše vprašati, ali ti dovolijo.«

»Da, meni bi že prav bilo,« je menila Cilka, »samo sram me je tako, ker skoraj ničesar ne vem.«

»No, poskusiti bo treba. Kar koj začniva z majhno skušnjo! Ali si se v šoli že kaj prirodopisja učila?«

»Da — živalstva in rastlinstva.«

»Prav. Kakšni dve veliki skupini drevja poznamo?«

»Listnato in iglasto drevje.«

»Nu viš. — Imenuj mi nekaj iglastih dreves!«

»Bor, smreka, jelka.«

»Prav. Kaj je paglavec?«

»Mlada žabica.«

»Ali ima paglavec pljuča ali škrge?«

»Škrge; šele pozneje, kadar postane žaba, mu zrasejo pljuča.«

»Prav dobro, Cilka. — Zdaj mi pa povej, koliko je 16 × 16?«

Cilka je nekaj časa tiho premišljala. Potlej je pa odgovorila: »16 × 16 je 256«.

»Koliko je 17 × 11?«

»187!« je pri priči odgovorila Cilka.

»Kako si le to tako hitro izračunila?«

»Enico in sedmico sem seštela, potlej sem pa dobljeno osmico vrinila médnju. Množenje z enajstimi je prav lahko.«

»Lej, lej, te umetnije pa še sam nisem poznal! Cilka, podcenjeval sem tvoje znanje! Kako je pa kaj z zemljepisjem? Kje je Pariz?«

»Pariz je glavno mesto Francije.«

»Dunaj?«

»Avstrijsko glavno mesto.«

»Kje je Kalkuta?«

»V... v Afriki.«

»Nak, to pa ne drži. V Aziji, Cilka. Kdaj je pa vladal cesar Viljem I.?«

Cilka je malo pomislila. Potlej je pa dejala: »Ne vem.«

»Kdaj je umrl Karel Veliki?«

»Saj ta še živi!«

»Res? Kje pa?«

»Ne vem, kje je zdaj angažiran. Z nami je bil pri cirkusu Beketowu.«

In pokazalo se je, da je mislila Cilka rokoborca Karla R., ki si je zaradi orjaške postave prisvojil vzdevek ‚Karel Veliki'. Da je kdaj živel nemški cesar s tem imenom, to se Cilki kajpak še sanjalo ni. —

Gospod in gospa Berndtova sta z veseljem privolila v pouk, in od tistih dob je hodila Cilka vsako jutro ob devetih k dr. Buchsbaumu polnit svojo glavo z učenostjo. Vsak dan se je prvo uro učila nemščine, drugo uro pa zdaj zemljepisja zdaj zgodovine.

X

Gospod Prastelny in njegova hči sta ostala teden dni v Rimu; potlej sta mimogrede obiskala še Assisi, Perugio in Sieno. Predpoldne dne 21. aprila sta se pripeljala v Firenco.

Med vožnjo od postaje do hotela je opazila Feodora znan ji lepak cirkusa Krena. Počez je bil nalepljen rdeč pas z oznanilom, da je nocoj poslednja predstava. Firenca se je torej res pokazala slabo cirkuško mesto, ki je brž popustilo z obiskom.

Ob pogledu na lepak bi bila Feda skorajda presenečeno vzkliknila, toda v poslednjem hipu je vzklik udušila. Najprej je hotela biti sama pri sebi na čistem, ali naj izrabi priložnost, da bi videla Vilibalda Buchsbauma še enkrat ali ne.

Prav za prav ji je bil preveč očitno pokazal, da ji njenih občutkov ne vrača. In kakšen pomen bi naj sploh imelo to znanje s cirkuškim klovnom? Poročiti se tako ne bo mogla z njim — razen če se Bux odpove cirkuški karieri in se spet vrne k zdravniškemu poklicu...

V hotelu je visel tik vratarjeve lože spet neki drugi lepak cirkusa Krena; in opazil ga je tudi major.

»Lej, lej, prijatelj Buchsbaum je v Firenci!« je dejal svoji hčeri. Hkratu se je pa spomnil, da se doslej zdravniku sploh še oddolžila nista. Denarno plačilo je bil Bux vendar nedvoumno zavrnil.

»Rekel bi, da ga morava povabiti,« je spet povzel major. Toda ko se je spomnil Fedinih zapeljivih pogledov, ki je z njimi ošinila klovna, si je premislil. »Ne, bolj ga bo veselilo, ako mu nocoj pošljeva velik venec z najinima posetnicama. Ali bi ne hotela ti, Feda, urediti te stvari?«

»Zakaj ne! Ali bi šla nocoj k predstavi? Poslednja je.«

»Za to se lahko odločiva še kasneje, ko bova že obiskala Klattejeve,« se je izognil major.

Precej po južini sta se odpeljala v neko cvetličarno, kjer je Feda z veliko muko in neprenehoma listaje po besednjaku naročila venec. Potlej je bil obisk na vrsti. Neki Prastelnyjev nečak je živel kot slikar v Firenci. Njegova umetnost ni bila kdo ve kolikšna, zato je imel pa toliko več denarja; to se pravi, odkar je bil poročen z neko mlado in zelo bogato plemkinjo.

Naneslo je, da je gospod Klatte imel prav tisti večer goste. Dejal je, da ga bo zelo veselilo, ako bi ga hotel tudi stric počastiti s svojim obiskom. Feda bi pa lahko šla zvečer z njegovo ženo v opero. Prav tisti čas je namreč gostovala imenitna skupina, zato so imeli za ves čas abonirano ložo. —

Ko je bilo prvo dejanje ‚Tosce' pri kraju, je odšla Feda Prastelnyjeva iz gledališča. Mlada Italijanka se je z razumevanjem vživela v nameravano Fedino pustolovščino in ji je obljubila, da ne bo majorju ničesar izdala. Sredi tretjega dejanja, je objubila Feda, se bo spet vrnila v ložo.

Odpeljala se je z avtomobilom v cirkus in si kupila sedež tik jahalnega hodnika.

Ko je stopila v cirkuški šotor, je bila na delu Montezova živalska skupina. Živali so pokorno skakale, se postavljale v piramide in kazale še druge svoje umetnije. Samo neka velika tigrica — Feda ni vedela, da je Buxova Judita — se je trdovratno upirala. Kadar koli jo je hotel krotilec nagnati s podstavka, je puhala vanj in tolkla s šapami, da se je gledalcev kar groza lotevala. Toda gospod Montez je zmerom samo z rameni skomignil in pustil Judito pri miru.

Dragi prostori so bili ta večer prav redko zasedeni. V loži poleg Fede je sedel sam samcat neki starejši gospod, ki jo je že nekaj minut od strani smehljaje se opazoval. Bil je prav gizdalinsko oblečen, skorajda smešno. Slamnik mu je bil premajhen, monokel je imel privezan na širokem svilnatem traku, brke je imel pa srčeče privihane. Sinji suknjič mu je bil mnogo pretesen, bele hlače so bile pa urezane po nemogočem kroju.

Ker je bil pa edini gledalec, ki je sedel dovolj blizu Fede, da se je k njemu zatekla z vprašanjem, je zatajila svojo antipatijo in je vprašala starikavega našemljenca v slabi italijanščini, ali je klovn Bux že igral svojo točko.

»Ne, gospodična Prastelnyjeva; pride pa precej na vrsto,« ji je odgovoril gospod po nemško.

Feodora je vsa osupla zastrmela vanj. Potlej je pa vzkliknila: »Moj Bog! Vi ste, gospod doktor Buchsbaum! Kaj pa počnete v tej strašni preobleki med občinstvom?«

»Pst, nikar tako glasno!« jo je opomnil Bux. »Kaj bom storil, boste že videli. Zdaj pa vi meni povejte, kako ste sem zašli? Ali se že vračate domov?«

Feda mu je povedala, po kakšni pustolovski poti je prišla sama v cirkus, ker ga je hotela po vsaki ceni še videti, to se pravi... njegovo točko namreč! Na koncu je pa menila: »Po vaši točki moram pri priči nazaj v opero.«

»O, kolikšna škoda!« je zinil Bux. »In jutri nas ne bo več tu. Takoj po predstavi bomo razdrli šotore, saj potujemo že ponoči v Rim.«

»Ali bi ne mogla nocoj še z vami govoriti?« je vprašala Feda. Hkratu si je pa na tihem mislila: ‚Ako mi zdaj spet reče ne, potlej je konec moje potrpežljivosti; potlej ga zame kratko in malo ni več na svetu!'

»Da, kajpak! Najmanj do dveh bom še tu. Moje vozove bodo brž čas poslali z drugim vlakom, ki bo odpeljal okoli štirih zjutraj s tovorne postaje.«

»Prav; potlej bom prišla tako okoli... okoli enih — k vašemu stanovanjskemu vozu. Ali vam je prav tako?«

»Kaj bo pa vaš gospod oče dejal?«

»Tak ne bodite zmerom takšen malomeščan!« je skoraj ogorčeno odgovorila Feda. »Za umetnika to res ni...«

»Pazite zdaj!« jo je prekinil Bux in pokazal na osrednjo kletko.

Tigri so bili končali svoje delo. Krotilec se je priklanjal ploskajočemu občinstvu. Potlej je nagnal zveri v dolgemu omreženemu predoru podoben hodnik, držeč po jahalnem hodniku na prosto do kletk. Nazadnje je ostala samo še Judita v osrednji kletki. Montez jo je zaman skušal spoditi s podstavka. Rjovela je tako strašno, da se je občinstvo začelo resno vznemirjati.

»Tako, zdaj pa pride gospod iz občinstva,« je šepnil Bux, »ki se bo ponudil, da spravi neposlušno tigrico v hodnik.«

Komaj je spregovoril, je že planil pokonci in začel obdelavati krotilca s celo kopico psovk — kajpak v domačem narečju, saj je bil ves pomenek med artisti v cirkusu italijanski.

»Zajec! Šleva!« je kričal Bux. »To mi je krotilec! Udari, bojazljivec! Ali se bojiš te mačkice?«

»Pa pridi ti semkaj, gobezdalo gobezdalasto!« je kričal Montez nazaj. »Poskusi se ti s tole mačkico! Avanti, avanti!«

»Va bene, va bene!« Bux je z enim samim skokom preskočil ograjo in je stal trenutek nato že pri vhodu v levjo kletko. Tamkaj stoječi strežaji so ga na videz podili proč. Toda pogumnež jih je pahnil vstran, odprl mrežasta vrata, stopil v kletko in stekel naravnost k Juditi. Občinstvo si od napetosti še dihati ni upalo; ni prav vedelo, ali je možak morda artist, ali je pa res gospod iz občinstva.

»Le poskusi!« ga je podsmehljivo spodbujal Montez in ponujal pogumnežu svoj bič.

»Biča ne potrebujem! Tako, zdaj pa glej, da jo pobereš!«

Montez je majaje z glavo in na videz obotavljaje se odšel iz kletke. Tedaj je pa sledil prizor, ki je bil tako grozo zbujajoč in hkratu komičen, da se je množica kar lovila med prestrašenimi kriki in med bučnim grohotom.

Z lahnim cmokanjem in zadensko stopicaje, je vabil Bux Judito kakor kakšnega psa s podstavka. Tigrica se je plazila potuhnjeno za njim, potlej se je pa nenadejano z velikim skokom zagnala proti njemu. Tik preden mu je utegnila zasaditi kremplje v prsi — šlo je za delec sekunde — se je Bux potuhnil, in Judita je skočila čezenj. Toda pri priči se je spet obrnila in se pripravila za drugi napad; rjoveče in zobe kazaje je planila naravnost proti njemu. Tokrat je Bux skočil čezenj — prevrnivši eleganten salto mortale. Juditini napadi so se zdeli čedalje besnejši. Klicaje na pomoč je Bux v divjem diru tekal okoli arene. Zmerom znova se je pa rešil s kakšnim novim skokom. Človek in žival sta divjala, skakala in se prekopicavala, dokler ni Bux naposled v dozdevnem smrtnem strahu splezal po mreži navzgor, klicaje neprestano »Mama, mama!« Medtem so mu spolzele čudne hlače čez čevlje. Judita se je zagnala ob mreži navzgor, zagrabila s čekani njegove hlače in ga skušala potegniti dol. Vrhunec tipične cirkuške komike je pa bil, ko so se Buxove hlače daljšale in daljšale. Čim dalje se je tigrica umikala in vlekla za hlače, tem daljše so postajale; nazadnje so segale že z enega konca osrednje kletke do drugega. Na koncu mu jih je Judita vendarle potegnila z beder.

Bux je klical: »Pomagajte! Ne morem več!« in telebnil je z mreže na tla.

Z divjim rjovenjem se je Judita znova vrgla nanj. Takrat je pa Bux pokleknil in proseče dvignil roke. Tigrica je tik pred njim obstala, mu obrnila hrbet in se ozirala okoli sebe. Odprla je žrelo in stresla grivo. Zdelo se je, kakor da bi se smejala spričo tolikšnega strahu tega ubogega človeka. Občinstvo je od zadovoljstva kar rjovelo. Naposled je Judita klečočega nebogljenca spodbujajoče sunila z glavo. Bux je vstal, sedel tigrici na hrbet in že je odjezdil, metaje z rokami poljube na vse strani, k izhodu iz kletke.

Med grmečim ploskanjem so vrgli Buxu veliki lovorjev venec, ki sta ga zanj naročila Feda in njen oče. Bux je pa kazal na Judito, ki se je spet vrnila na sredino kletke, hoteč s tem reči, da velja ploskanje predvsem tigrici. Zato ji je naposled obesil veliki lovorjev venec okoli vratu.

SOKOLSKI DOM ŠIŠKA

telefon 33-87

predvaja v petek 16. aprila ob 20. uri in v nedeljo 18. aprila ob 11. uri dop.

»LAHKOMISELNA«

Jean Harlow

17. in 18. aprila

»PYGMALION«

Jeni Jugo in Gustav Gründgens

ZVOČNI RADIO JESENICE

telefon int. 620

16. aprila ob 20. uri, 17. aprila ob 20. uri in 18. aprila ob 15. in 20. uri

»PAT IN PATACHON KOT ROPARJA«

Dodatek: Domač kult. film o »Seljački slogi« v Zagrebu in še kaj!

KINO TALIJA KRANJ

predvaja v soboto 17. aprila ob 20.30 uri in v nedeljo 18. aprila ob 16., 18. in 20.30 uri

»LJUBEZEN IN JAZZ«

V gl. vlogi: Liane Haid, Herman Thimig, Georg Aleksander in Leo Slezak.

KINO ŠOŠTANJ

predvaja v soboto 17. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 18. t. m. ob 18. in 20. uri

»PRINCESA IN MUZIKANT«

Dodatek: nov tednik.

Novela „Družinskega tednika“

Listek drugega razreda

Italijanski napisal M. Vugliano

Za Chiassom sta ostala popolnoma sama v oddelku drugega razreda. Mlada plavolasa, elegantna deklica je brala neki ilustriran list in je venomer merila svojega sopotnika od nog do glave. Fant je bil mlad; morda kakšnih trideset let, je presodila na oko. Kljub skuštranim lasem in nemoderno pristriženim brkom se ji je zdel vendar zelo simpatičen — in prav rada bi bila videla, da bi jo bil čeprav samo zaradi krajšega časa — vsaj malo pogledal in pokramljal z njo. Saj vendar ni zaman dvajsetletno dekle. Toda on se je delal, kakor da je sploh ne bi bilo v vlaku.

Od Turina, kjer je vstopil, še ni zinil besede. Njegove oči, velike in živahne, so se zmerom pasle samo po reklamnih slikah letovišč in zdravilišč, obešenih po stenah oddelka. Živ dan še ni srečala tako dolgočasnega človeka! Kaj neki je možak? Skušala je uganiti, pa se ji ni posrečilo.

Mladenič si je po tihem mel roke, videč, da s svojo zapetostjo draži dekle. Saj je bila srčkana ta plavolaska, toda ni se mu zdelo vredno, da bi si osvojil trdnjavo s kakšno obrabljeno frazo: »Joj, kako je vroče! Dovolite, da odprem okno? Ali vam je dim v nadlego, gospodična?« Bistroumnejše vprašanje mu pa ni prišlo na misel. Zaradi tega se mu je zdelo pametnejše, da molči in tako vsaj ohrani svojo »originalnost«.

*

»Oprostite, gospod,« je z nekam tihim glasom prekinila mlada dama svinčeni molk in je stopila mimo njega k oknu.

»Prosim, gospodična.«

Iz torbice je vzela puder in rdečilo, da bi se malo polepšala. Ko je bila odprla torbico, je nekaj padlo na tla. Na skrivaj je mladi mož pobral tisto nekaj. Potlej je dejal — nasmeška pa vendar ni mogel prikriti — kolikor mogoče vnemarno: »Prav gotovo potujete v Milan, gospodična?«

»Oh,« je komaj slišno dahnila mlada dama in se osupla obrnila. Prerada bi mu bila zabrusila: ‚Torej vendar niste mutec, gospod!‘ Da bi ga pa kaznovala, je preslišala njegovo vprašanje. Snela je svojo popotno torbico iz mreže. Z malomarno kretnjo je odklonila njegovo pomoč.

‚Aha,‘ se je vase zasmejal mladi mož, ‚užaljena je, ker ji nisem rožic sadil; torej je bilo moje vedenje vendar uspešno. No, le čakaj me, deklič, kmalu...‘ Pogledal je skozi okno. Luči Milana so se čedalje bolj bližale.

»Gospod...«

»Prosim?«

»Vožnega listka ne najdem!«

»Oh,« se je začudil mladi mož, izogibaje se njenemu pogledu. Zakaj zdelo se mu je, da ga sumljivo opazuje. »Ali ste ga mogoče izgubili?« je potlej nedolžno vprašal.

»Ne vem. Ali ga niste morda...«

»Ne, nisem ga videl. Dajva, poiščiva ga.«

Iskala sta in iskala. Ona je postajala čedalje bolj razburjena, on je bil pa nebrižen ko prej. Stikala je po svoji denarnici, brskala po torbici in po kovčegu, dvigala je blazine sedežev in pogledala je v vsako špranjo. Več kakor enkrat so se dotaknile njune roke. Voznega listka ni bilo nikjer.

»Kaj pa zdaj?« je zajecljala mlada dama, in v očeh so se ji zasvetile solze. »Vozni listek drugega razreda stane šest in petdeset lir, imam pa samo še nekaj drobiža za tramvaj... Kaj naj le počnem? Nihče me ne čaka na postaji... Vratar bo zahteval listek od mene, in ker ga ne bom imela, bom morala kupiti novega in še kazen mi bodo prisodili...«

»Da, prav lahko se vam to zgodi.«

»In kdo ve koliko časa me bodo pošiljali iz pisarne v pisarno. Pa še ključa vežnih vrat nimam, ob desetih jih pa zaklenejo. O, ti ljubi Bog, kar obupala bi!«

»Zaradi takšne malenkosti, gospodična, pa res ni treba obupati! Zaradi piškavih šest in petdeset lir! Vam jih bom pa jaz dal.«

»Res?« je mehko dejala in z nežnim pogledom pogledala svojemu rešitelju v oči.

»Kajpak. Kaj je meni šest in petdeset lir!« Z gesto milijonarja je potegnil listnico iz žepa in jo odprl. Potlej se je pa vgriznil v ustnice in menil: »Ne, premislil sem si. Ne bom vam dal denarja.«

»Zakaj mi ga kar na enkrat nočete več posoditi?«

»Pomagal vam bom temeljiteje. Da ne boste po nepotrebnem zapravljali časa po železniških pisarnah, vam bom dal kar svoj listek. Nate! Prosim vzemite ga. Meni.., meni je vseeno, ako me zadrže in se vrnem šele kasno domov...«

»Razumete. Vi imate ključ od vežnih vrat... Hvala vam, gospod, prisrčna hvala. Sem res samo skromna uradnica... Ana Dugo se pišem... toda koj jutri vam bom prinesla šest in petdeset lir za vozni listek. Za gotovo vam jih prinesem, gospod.«

»Verjamem vam, gospodična Ana. Pa srečno pot.«

»Še trenutek! Vaše ime prosim in vaš naslov, da vam lahko vrnem denar.«

»Carlo Ray, Palestrina 40.«

*

Drugi dan popoldne — v »sedmih nebesih« na Palestrinski cesti 40 (dve skromni sobici in še skromnejša kuhinja) je risal karikaturist Carlo Ray nekakšen načrt za reklamni lepak, vmes se je pa venomer obkladal s priimkom ‚bedak‘. In ta priimek si je ponavljal s trdnim prepričanjem. ‚Morda je bila stvar res nekoliko originalna,‘ si je dejal, ‚bedak sem pa vendar!‘ Vso tisto komedijo z voznim listkom si je bil namreč privoščil samo zato, da bi svojo plavolaso sopotnico lahko še kdaj videl.

Toda Ana Dugo ni prišla, kakor je sprva mislil, da bi mu rekla: ‚Verujem v ljubezen na prvi pogled. Všeč si mi...‘ Ni prišla — pa je tudi ne bo! Ne danes, ne jutri, pa tudi pojutrišnjem ne! Na poštno nakaznico bo napisala ganljivo zahvalo, poslala mu bo šest in petdeset lir, on jih bo pa moral kajpak vrniti, saj denarja, ki ga zanjo ni izdal, ne bo mogel sprejeti. Šel je vendar mimo postajnega vratarja z voznim listkom, ki je njej padel iz torbice... Da, velikodušno je ponudil Ani svoj vozni listek... Šmentano velikodušno! Grd trik, zraven se je pa še izjalovil. ‚Ženskam nikar ne verjemi...‘ je godel predse in začel risati Anin obraz na kos papirja. In ker se mu je slika čudovito posrečila, je pripel ta kos papirja z risalnim žebljičkom na steno. ‚Tu naj visi,‘ si je dejal, ‚za večni opomin tvoje puhlosti, Carlo Ray, in tudi zate, Ana Dugo, ki ne boč nikoli videla te mojstrovine.‘

Toda Ana je mojstrovino vendar videla. Da, bilo je celo prvo, kar je opazila, ko je o pol sedmih nekam plašno vstopila in se na vse načine opravičevala zaradi zamude. Od nerodnosti, presenečenja, veselja in zadrege ji je zalila kri obraz, in obstala je ko ukovana sredi sobe, ne vedoč, kam naj položi tistih šest in petdeset lir, ki jih je tiščala v dlani.

»Saj to sem jaz!« je vzkliknila. »In kako imenitno ste me zadeli! Kako ste le to zmogli? Ali ste nemara slikar? No, kajpak! To še slepec vidi spričo tega umetniškega nereda v vaši sobi.«

»Ali vam je všeč? Ali vam je všeč?« je venomer ponavljal Carlo nekam prešerno zmeden. »Narisal sem si vas, ker se izvirnikovega prihoda nisem več nadejal. Joj, sedite vendar, gospodična Ana.«

»Hvala. Samo to vas prosim, vzemite svoj denar. Pa preštejte, ali je vse. Na mizo vam ga položim. Ali ste se nemara že bali, da vam ga ne bom prinesla?«

»Ne, tega ne, draga Ana. Tak ne bodite vendar za vsako malenkost užaljeni. Bal sem se namreč samo, da bi mi ne poslali denarja po pošti.«

»Zakaj neki? Saj niste nevarni... Na potovanju ste se vzorno vedli...«

»Ali mi hočete mar očitati?«

»Samo nazadnje niste bili popoln gentleman, ko mi niste hoteli denarja posoditi...«

»Kaj bi zmerom ta denar! Obdržite ga, lepa gospodična Ana...«

»Lepa? To ste torej opazili?«

»Da, že na prvi pogled.«

»Zakaj mi pa šele zdaj poveste?«

»Ker... Veste, še marsikaj drugega vam moram povedati. Pardon! Zdaj me oprostite, nekdo zvoni.«

Stekel je k vratom in Ana je slišala tiho mrmranje, ki ga pa ni razumela. Še manj je razumela, ko je Carlo Ray na lepem planil v sobo, z zmedenim »Oprostite!« vzel šest in petdeset lir z mize in izginil v predsobje.

‚Čudno,‘ si je mislila mladenka, ‚torej sem se res zmotila...‘

»Ana,« je zavzdihnil Carlo, ko je odpravil obiskovalca. »Ana, priznati vam moram... Dvoje vam moram priznati...«

»Kar brž. Poslušam!«

»Prvič mi ne dolgujete niti solda, ker voznega listka sploh izgubili niste. Privoščil sem si samo trik, da bi vas spet lahko videl.«

»O, to sem takoj uganila. Saj nisem gos.«

»O, zakaj ste pa potlej...?«

»Zakaj sem vendarle prišla? Z istim vzrokom. Tudi jaz sem vas hotela videti.«

»Tisočera vam hvala, draga Ana. To mi daje pogum, da vam priznam, da ti priznam...«

»Le naprej!«

»... da ti priznam še nekaj. Dolžan sem ti zdaj šest in petdeset lir, ki mi jih je odnesel inkasant za elektriko. Ako bi mu ne bil plačal, bi mi izključil tok. Čisto brez beliča sem namreč.«

»A, ta je pa res dobra!« se je nasmehnila Ana. »Res me veseli, da je moj milijonar, moj rešitelj...«

»Ti so moja rešiteljica, Ana!«

»Samo vaša rešiteljica? Ali mi nimate še nekaj tretjega priznati, gospod?«

»Napisal sem ti,« je dejal Carlo in pomolil dekletu kos papirja.

Ana je brala: »Izjavljam, da je gospodična Ana Dugo, moja nevesta, plačala danes svojo dolo 56 lir v moje roke.«

»Ali si ponorel?« je zajecljala deklica skoraj brez sape. »V kakšen tempo si se zagnal, zdaj, ko se ne voziš več z železnico! Kaj pa če nočem? Sicer pa, saj manjka na tej listini podpis!«

»Ná — podpis in pečat,« je vzkliknil Carlo, prižel Ano tesno k sebi in jo strastno poljubil na usta. (*H I)

Ne mečite proč... nohtov!

(nad) V Fučevu na Kitajskem imajo prav gotovo eno izmed najnenavadnejših industrij sveta: nohtno industrijo. Pri njej je zaposlenih več sto žensk in moških.

Njihovo delo ni težko. Čakati morajo, da jim zrastejo nohti, in ko so dolgi vsaj en centimeter, jih postrižejo in prodajo.

Kaj menite, komu? Lekarnarjem!

»Kaj bodo pa lekarnarji z njimi?« boste začudeno vprašali.

Zmeljejo jih v prah, nato mu pa primešajo še vse mogoče zdravilne dodatke. Takšno zdravilo rabijo na Kitajskem že več stoletij za vse mogoče bolezni v grlu. (»Paris Soir«)

Pes — rešitelj

(*i) **Kjöbenhavn**, aprila. Holandski parnik »Vaderland« je bil pred kratkim na danski obali obdan s samim ledom.

Neko jutro je odšel kapitan z dvema možema po debelem ledu na kopno, da bi priskrbel za svoje moštvo živeža. Ko so se vsi trije proti večeru vračali, je južni veter že tako stalil led, da ni bilo več varno hoditi po njem. S čolnom pa mornarji s parnika niso mogli do svojega poveljnika.

Tedaj se je neki iznajdljiv mornar domislil, da bi morda kazalo poslati čez led psa ovčjaka, ki bi mu privezali tenko vrvco okoli života. Pes je res kar planil na led, saj ni njegov gospodar po navadi nikoli brez njega odhajal z ladje, razen ta dan. Led je na vso srečo psa zdržal in tako je vrla žival zvezala ladjo po tenki vrvci s kopnim. Na to vrvco so potlej privezali močno vrv, ki so jo kapitan in njegova dva spremljevalca trdno privezali za veliko skalo in so ob njej srečno prehodili pot s kopnega do ladje po razpokanem ledu.

Radio Ljubljana

od 15.—21. aprila 1937

ČETRTEK, 15. APRILA

12.00: Vsakemu nekaj (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Ura lahke glasbe: Ruski zbor in orkester »Jar« ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Slovenščina za Slovence ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nacionalna ura: Predavanje min. za telesno vzgojo naroda ■ 19.50: Zabavni kotiček ■ 20.00: Domači zvoki. Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Esperantska oddaja »Ljubljana« ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 16. APRILA

11.00: Z našimi splavarji do Beograda, reportaža (g. Oskar Hudales) ■ 12.00: Odmevi iz naših krajev (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Ženska ura: Kaj mora vedeti žena o hraniloznanstvu (gdč. Anica Lebarjeva) ■ 18.20: Harmonika in citre (plošče) ■ 18.40: Francoščina (g. dr. Leben) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Naše sodelovanje na mednarodni lovski razstavi (dr. Šemper), Zagreb ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: IV. Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta ■ 20.50: Šaljapin poje (plošče) ■ 21.10: Francoske koncertne suite (Radijski orkester) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 17. APRILA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme ■ 18.00: Za delopust (igra Radijski orkester) ■ 18.40: Pogovori s polušalci ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Filizofija Pavla Petriča (dr. K Atanasijević), Beograd ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar) ■ 20.20: Pisana muzikalna revija ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Lahkih nog naokrog (plošče) ■ Konec ob 23. uri .

NEDELJA, 18. APRILA

8.00: Telovadba ■ 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve ■ 8.45: Verski govor (g. Jože Jagodic) ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Ruski sekstet ■ 10.30: Rezervirano za prenos ■ 12.00: Plošče ■ 12.10: Koncert Radijskega orkestra ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme ■ (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure) ■ 16.00: Prenos iz Konjic: Pevski koncert Kat. izobraž. društva ■ 17.00: Kmetijsko predavanje: Gospodarska in denarna kriza ter kmečke zadruge (g. ravnatelj dr. Jože Basaj) ■ 17.20: Veselo popoldne ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Žena v Njegoševi poeziji ■ 19.50: Slovenska ura: a) Slovenska duhovna pesem (izvaja pevski zbor I. drž. klas. gimn.), b) Začetki slov. slovstva (g. dr. Ivan Grafenauer) ■ 20.30: Iz slovanskih oper ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Pesmice za kratek čas. Poje g. M. Jelačin ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 19. APRILA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert francoskih pesmic ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura: Utrjevanje (g. dr. A. Brecelj) ■ 18.20: Ingelbrecht: Zadnje igračke (plošče) ■ 18.30: Slovenska narodna pesem (g. Fr. Marolt) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Prenos sinfoničnega koncerta iz Uniona ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Godba za ples in pesmice vmes (plošče)

TOREK, 20. APRILA

11.00: Higiensko predavanje (g. dr. Fr. Mis) ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Koncert pevskega zbora akademikov »Naša pesem« ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Porečje Sore (prof. Fr. Planina) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura (Zagreb) ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Radijski orkester ■ 21.00: Plošče ■ 21.15: II. ura francoske klavirske glasbe ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Hajdrihove pesmi, poje Akademski pevski kvintet ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 21. APRILA

12.00: Operetni venčki (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.40: Zavarovanje delavcev za starost (g. R. Smersu) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura: Slovenska literarna kritika (g. Božidar Borko, publicist), Ljubljana ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos opere iz ljubljanskega gledališča, v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar), v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

Dopisovanje

Vsaka beseda 1 Din. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

HALO DEKLETA! Spomladni dnevi so lepi in nedelje prijazne nalašč za izlete. Gospod, mlad, zdrav in značajen išče resnega znanja z gospodično za skupne sprehode itd. V poštev pridejo dekleta s čisto preteklostjo. Ponudbe poslati na upravo »Družinskega tednika« pod šifro: »Kolesarka«.

RESNEGA ZNANJA z neoporečno gospodično, rojeno med 25. novembrom in 20. decembrom, želi boljši železničar. Dopise upravi pod »Inteligentna«.

ŽENILI BI SE TUDI BREZ DOTE: državni inženir, 40 let — industrialec, 29 let — poštni višji kontrolor, 39 let — bančni uradnik, 51 let — poštni upravitelj, 40 let. — Navodila in ponudbe proti nakazilu deset dinarjev v znamkah pošljemo diskretno. »Fides«, Zagreb, Tkalčićeva 4

»TERMIN.« Rad bi se z vami seznanil, zato vas prosim za sporočilo, kdaj, kako in kje? Dopis prosim na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Curriculum vitae«.

»MIRA.« Ker me ne zanima samo Vaše pismo, temveč tudi »vse ostalo«, Vas prosim, da pišete še, in to pod šifro »Dolgo premišljevanje«.

Stanovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MALO HIŠICO eno-družinsko (kuhinja, soba in kabinet) z vrtom v neposredni bližini Ljubljane vzame v najem mlad zakonski par brez otrok. Ponudbe prosim na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Mirna stranka«.

Prodam

ZASTONJ knjižica zdravilnih rastlin! Zdravilne čaje pravilno izbirati in pripraviti je najvažnejše, pa bodo vedno pomagali. Priložite 2 znamki po 1'50 za stroške. Milan Vrabič, Ptuj 33.

Poravnajte naročnino!

KNJIŽNA ZALOŽBA HRAM

izda v svojem letošnjem programu 1937/38 šest obširnih del v prevodih naših najboljših prevajalcev: Otona Župančiča, Vladimirja Levstika in drugih, izbranih iz svetovne literature, trajne umetniške vrednosti.

Vsaka knjiga v lepi opremi bo obsegala 300—400 in tudi več strani.

Plačljivo v dvanajstih mesečnih obrokih, v polusnje vezane knjige din 33·— mesečno, v celo platno vezane knjige din 25·— mesečno.

Vsak naročnik, ki se naroči na naš letošnji program, dobi kot nagrado še eno v celo platno vezano knjižico, izdano pri naši založbi izven rednih programov. Več v prospektu.

Zahtevajte prospekt — katerega Vam pošljemo brezplačno!

ZALOŽBA HRAM, LJUBLJANA, FLORJANSKA ULICA 14

NOVOSTI
lepe vzorce
za pumparice, športne obleke
nudi ceneno
Presker
Sv. Petra cesta štev. 14

Z
„DURLIN“
lakom si vsakdo lahko sam prenovi svoje pohištvo, bicikelj itd. — Za kuhinjsko opremo Din 68, za dva biciklja Din 12. Dobite ga z navodilom vred le pri tvrdki
R. HAFNER, Ljubljana
Miklošičeva c. 36 ali Celovška c. 61
Telefon 35-65

POZOR GOSPODINJE!
Najceneje ste postreženi s
KURIVOM
pri tvrdki
RUDOLF VELEPIČ
trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 2708
Prvi poskus stalni odjem!

SCHAUB RADIO 1937

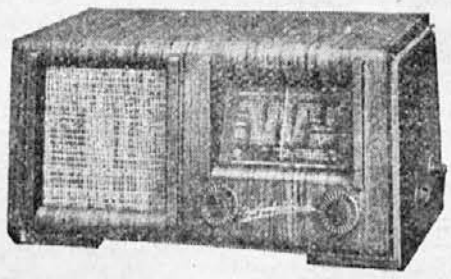

Dajemo Vam priložnost, da si brez posredovalca nabavite znamenite SCHAUB-sprejemnike direktno od glavnega zastopstva, po specialnih cenah.

Zahtevajte ponudbo in prospekte od generalnega zastopnika za Jugoslavijo:
ING. KORNEL FRIEDMANN, ZAGREB
Ulica barona Jelačića 1

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek — vsi v Ljubljani.